



# Αζερμπαϊτζάν – Γεωργία – Αρμενία

με Ναγκόρνο Καραμπάχ και χωριά Καυκάσου

*ένα ταξίδι στα μέρη που τα σκιάζει ο Καύκασος...*

**ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 2021: 17.05, 21.06, 19.07, 09.08, 30.08, 27.09, 21.10**

**16 ημέρες**



**ΔΩΡΕΑΝ  
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ  
ΑΣΦΑΛΕΙΑ  
VERSUS TRAVEL  
ΜΕ ΚΑΛΥΨΕΙΣ  
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ**

Νοιώστε **απόλυτα  
προστατευμένοι**,  
όπως σας **έχουμε  
συνηθίσει**.



### **Πριν το ταξίδι**

1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής πριν από το ταξίδι σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας
2. Κάλυψη προκαταβολής ή εξόφλησης σε περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό

### **Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού**

1. Κάλυψη για ατύχημα ή ασθένεια
2. Ιατροφαρμακευτικές καλύψεις στην περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό
3. Επαναπατρισμός του ίδιου ή της οικογένειας του ταξιδιώτη
4. Κάλυψη ξενοδοχείου καραντίνας έως 7 ημέρες
5. Έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα, έξοδα διερμνέα, έξοδα αποθεραπείας
6. Καλύψεις για απώλεια αποσκευών

Για όλα τα παραπάνω υπάρχουν όροι και προϋποθέσεις διαβάστε προσεκτικά στην επόμενη σελίδα αλλά και ακόμα πιο αναλυτικά στο [www.versustravel.eu/apolytiprostasia](http://www.versustravel.eu/apolytiprostasia)

### **Επιπλέον το Versus Travel προσφέρει:**

- Εγγύηση για μικρές και ευέλικτες ταξιδιωτικές ομάδες
- Διπλανό κάθισμα άδειο στο πούλμαν
- Δυνατότητα κράτησης χωρίς προκαταβολή



# ΔΩΡΕΑΝ

## Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus Travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό

**Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει**

1. Εδώ και 26 χρόνια οι ταξιδιώτες επιλέγουν το Versus Travel για την ποιότητα των υπηρεσιών του, αλλά κυρίως για την ασφάλεια και τη σιγουριά του ταξιδιού.
2. Τον Μάρτιο του 2020 (και όλη την περίοδο της πανδημίας) το Versus Travel απέδειξε ότι και σε ακραίες συνθήκες, όπως αυτές του κορωνοϊού, μπορεί να εγγυηθεί τις προκαταβολές των ταξιδιωτών, την κατά το δυνατό περισσότερο ομαλή συνέχιση του ταξιδιού αλλά και τη χωρίς προβλήματα αεροπορική τους επιστροφή στην Ελλάδα.
3. Τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξαν εκατοντάδες περιπτώσεις, κατά τις οποίες το Versus Travel απέδειξε ότι ο ταξιδιώτης που ταξιδεύει μαζί μας, αισθάνεται εμπιστοσύνη, πως ό,τι και να συμβεί θα αντιμετωπιστεί άμεσα και μάλιστα προς όφελος του.

Όλα τα παραπάνω κάνουν τους ταξιδιώτες να λένε: «Ταξιδεύω με το Versus για να έχω το κεφάλι μου ήσυχο»

### Δωρεάν καλύψεις του Versus Travel

#### 1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής

- A. Στο Versus Travel προσφέρουμε δωρεάν εδώ και χρόνια στους ταξιδιώτες μας, ασφάλεια κάλυψης της προκαταβολής, σε περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού, λόγω ατυχήματος ή ασθένειας.
- B. Αν προσβληθείτε εσείς προσωπικά από τον Covid-19, πριν την αναχώρηση του ταξιδιού, ακόμα και αν έχετε εξοφλήσει το ταξίδι, αναλαμβάνουμε όλα τα ακυρωτικά και μεταφέρουμε το ταξίδι σας οποιαδήποτε στιγμή νιώθετε υγιείς για να το πραγματοποιήσετε. Η παροχή αυτή ισχύει μόνο όταν μας ενημερώσετε εγγράφως με αντίστοιχο αποδεικτικό, άμεσα μόλις πληροφορηθείτε το γεγονός της προσβολής σας από τη νόσο.

#### 2. Ασφάλεια Versus Travel κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Το Versus Travel παρέχει, εδώ και χρόνια, στους ταξιδιώτες του επιπλέον ασφάλεια που καλύπτει ατύχημα, ασθένεια, απώλεια αποσκευών και πολλές άλλες καλύψεις. Δεν καλύπτει όμως την περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό για την οποία υπάρχει ειδική ασφάλιση (διαβάστε παρακάτω).

Σχετικά με όλες τις προαναφερθείσες καλύψεις ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Η ασφάλεια καλύπτει περιπτώσεις ασθένειας για άτομα έως 75 ετών και περιπτώσεις ατυχήματος για όλες τις ηλικίες.

#### Έξτρα Δωρεάν Ασφάλεια Covid-19 και καραντίνας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

##### 1. Τι είναι η Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 του Versus Travel

Λόγω των ειδικών συνθηκών και επειδή θέλουμε να εξασφαλίσουμε για εσάς με κάθε υπευθυνότητα ένα ξέγνοιαστο και χαρούμενο ταξίδι χωρίς άγχος, σας παρέχουμε

δωρεάν μία ξεχωριστή, ειδική Ασφάλεια για περιπτώσεις Covid-19, επιπλέον της προαναφερθείσας σχετικής κάλυψης του Versus, στην προηγούμενη παράγραφο. Η **Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 καλύπτει μόνο τους ταξιδιώτες έως 70 ετών.**

##### 2. Τι καλύπτει η Έξτρα Ασφάλεια COVID-19

1. Η Έξτρα Ασφάλεια COVID-19 καλύπτει διακοπή του ταξιδιού εφόσον ο ταξιδιώτης νοσηλευτεί λόγω Covid-19 στο εξωτερικό ή τεθεί σε καραντίνα με εντολή κυβέρνησης ή άλλης αρχής κατά τη διάρκεια του ταξιδιού λόγω έκθεσης του ίδιου ή άλλου συνταξιδιώτη του στη μεταδοτική ασθένεια. Επίσης όταν ο ασφαλισμένος ταξιδιώτης μπορέσει να επιστρέψει στην Ελλάδα καλύπτουμε τα έξοδα του ταξιδιού επιστροφής του, αλλά και της οικογένειας του εφόσον ο ίδιος επιστρέψει στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ (πάρα μόνο 7 διανυκτερεύσεων όπως θα δείτε στο άρθρο 3) ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ ΟΙ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Ή Η ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΟΥΝ (όπως θα δείτε στο παρακάτω άρθρο 2).
2. Δαπάνες ιατροφαρμακευτικές και δαπάνες νοσηλείας του ταξιδιώτη λόγω κορωνοϊού έως 30 ημέρες από την ημέρα του καλυπτόμενου συμβάντος ή μέχρι ο θεράπωντας ιατρός να επιστρέψει το ταξίδι επιστροφής του ταξιδιώτη και μέχρι κόστους € 30,000
3. Σε περίπτωση, στην οποία ο ταξιδιώτης διαγνωστεί θετικός στον ιό, πριν από την είσοδο στην Ελλάδα και δεν χρειαστεί νοσηλεία σε νοσοκομείο, καλύπτονται τα έξοδα διαμονής του με πρωινό σε απλό ξενοδοχείο 3\* και μόνο μέχρι μία εβδομάδα (7 διανυκτερεύσεις) από την ημέρα της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων.
4. Υπάρχουν και επιπλέον καλύψεις όπως και επιπλέον σημαντικές ταξιδιωτικές καλύψεις, έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα στο σημείο του συμβάντος, έξοδα διερμηνείας, έξοδα μετάφρασης ιατρικού φακέλου, θεραπείες που θα απαιτηθούν κατά την επιστροφή του ταξιδιώτη στην Ελλάδα, απώλεια αποσκευών και άλλες καλύψεις.

\* Οι καλύψεις είναι πολλές, ισχύουν ειδικοί όροι και προϋποθέσεις δείτε λεπτομέρειες στο [www.versustravel.eu/apolytiprostasia](http://www.versustravel.eu/apolytiprostasia)

\* Η ασφάλεια COVID+ του Versus Travel είναι ατομική και καλύπτει μόνο τον ταξιδιώτη

\* Όλες οι παραπάνω καλύψεις δίνονται δωρεάν μόνο για τα οργανωμένα ταξίδια εκτός Ελλάδας. Για τα ατομικά ταξίδια δίνονται με επιβάρυνση. Οι Κύπριοι ταξιδιώτες έχουν διαφορετικές καλύψεις. Για περισσότερες πληροφορίες πρέπει να επικοινωνήσουν με τα γραφεία μας στην Κύπρο

\* Η επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια που ασφαρίζει τις περιπτώσεις προσβολής από COVID-19 δίνεται δωρεάν από το Versus Travel για όλες τις χώρες στον κόσμο εκτός από τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Για αυτές τις δυο χώρες υπάρχουν επιβαρύνσεις για αυτήν την ασφάλεια.

## Ένα ταξίδι στα μέρη που σκιάζει ο Καύκασος

Ο Καύκασος, καταφύγιο ενός μωσαϊκού εθνοτήτων, υπήρξε ανέκαθεν ένα φυσικό οχυρό αλλά και «μήλο της Έριδος» για Πέρσες, Οθωμανούς, Άραβες και Ρώσους.

Στις απότομες πλαγιές του φώλιασαν από νωρίς λαοί σκληροτράχηλοι, που μέσα στους αιώνες ανέπτυξαν διαφορετικές γλώσσες και θρησκείες.

Στο ταξίδι μας αυτό θα γνωρίσουμε **τρεις γειτονικές αλλά τόσο διαφορετικές χώρες του Καυκάσου, που οι Ρώσοι τις ονόμασαν Υπερκαυκασία** (Transcaucasia, το νότιο τμήμα της περιοχής μεταξύ της Μαύρης Θάλασσας και της Κασπίας), με αρχαίες πόλεις, μοναστήρια, κάστρα και τζαμιά, μνημεία του Σοβιετικού παρελθόντος και μοναδικά τοπία, καθώς και την αυτόνομη περιοχή του **Ναγκόρνο Καραμπάχ (ή Αρτσάχ)**.

## Ένα ταξίδι από τον Μύθο στην Ιστορία...

## Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ VERSUS

### Η ταυτότητα ενός μοναδικού προγράμματος στον Καύκασο!!!

Διανυκτερεύσεις σε μέρη άγνωστα και πρωτότυπα: **Νπιλιτζάν, Γκόρις, Λίμνη Σεβάν, Γκιουμρί**. Με την οδική μας διαδρομή από το Μπακού στην Τιφλίδα, έχουμε την ευκαιρία να δούμε την ενδοχώρα του Αζερμπαϊτζάν και να διανυκτερεύσουμε σε μια από τις πιο δημοφιλείς και παλιές πόλεις της χώρας, το **Σέκι**, σταθμό στον περίφημο Δρόμο του Μεταξιού, που διατηρεί αναλλοίωτο τον μεσαιωνικό του χαρακτήρα.

Η είσοδος και η έξοδος από τη Γεωργία προς την Αρμενία γίνονται από διαφορετικά σημεία, και έτσι γνωρίζουμε το μεγαλύτερο μέρος των χωρών αυτών.

Επισκεπτόμαστε το μυστηριακό **Καραχούντζ**, το «Stonehedge της Αρμενίας», την υπόσκαφη πολιτεία **Βάρτζια**, την περιοχή του **Κουταΐσι**, καθώς και **χωριά του Καυκάσου** στη βόρεια Γεωργία, όπως το Καζμπέγκι, σε υψόμετρο 1.750 μ.

Επίσης, με αυτοκίνητα 4X4 θα επισκεφθούμε το **Γγεργκέτι**, τον ναό της Αγίας Τριάδας που βρίσκεται σε υψόμετρο 2.170 μέτρων και αν ο καιρός το επιτρέπει θα καταφέρουμε να θαυμάσουμε από εκεί έναν από τους ομορφότερους παγετώνες του Καυκάσου.

Κινούμαστε δίπλα στην περιοχή της Νότιας Οσετίας και πάνω στον **ιστορικό στρατιωτικό δρόμο**, μέσω του οποίου οι Ρώσοι προσέγγισαν την Υπερκαυκασία στις αρχές του 19<sup>ου</sup> αιώνα.

Αγγίζουμε τα σύνορα της Ρωσικής Ομοσπονδίας και τις υψηλότερες κορυφές του Καυκάσου.

Επισκεπτόμαστε τα βασικότερα αξιοθέατα του **Ναγκόρνο Καραμπάχ** (δύο διανυκτερεύσεις).

Επιλέγουμε **πήση επιστροφής από Μπατούμι και όχι από Τιφλίδα**, αποφεύγοντας την ταλαιπωρία και το πήγαινε-έλα στην πρωτεύουσα.

## TravelIdentity

Ένα ταξίδι που προέκυψε από επιτόπια αναζήτηση και αποκρυσταλλώνει τη διάθεση των ταξιδιωτών του Versus να θέλουν να τα βλέπουν όλα.

Επισκεπτόμαστε μέρη άγνωστα και πρωτότυπα, όπως τη δασωμένη περιοχή του Ντιλιτζάν στη Βόρεια Αρμενία, το Γκόρις, τη λίμνη Σεβάν και έχουμε δύο διανυκτερεύσεις στο Ναγκόρνο Καραμπάχ. Στο αποκλειστικό αυτό ταξίδι του Versus διασχίζουμε ένα μεγάλο μέρος της Γεωργίας επισκεπτόμενοι την υπόσκαφη πολιτεία Βάρτζια και μένοντας στην περιοχή του Κουταΐσι.

Έτσι, το ταξίδι μας αποκτά πολύ μεγαλύτερη ποικιλία, διακόπτονται οι τεράστιες διαδρομές και το βασικότερο, γνωρίζουμε πολύ περισσότερες τοποθεσίες.

Αυτό είναι μια συνειδητή επιλογή του Versus, που έχει ως γνώμονα την πραγματική και εις βάθος εξερεύνηση των χωρών που επισκέπτεται.

Η επιστροφή από Μπατούμι που αποφεύγει τα πισωγυρίσματα, θα πρέπει να προστεθεί στα αδιαφιλονίκητα ατού του προγράμματος, ενώ τα μοναστήρια στην Αρμενία και στη Γεωργία, κτισμένα στα πιο όμορφα τοπία της Υπερκαυκασίας, θα σας επιβραβεύσουν για την επιλογή του ταξιδιού αυτού.

## Highlights

- ✓ Περπατήστε στα καλντερίμια της Παλιάς Πόλης του Μπακού.
- ✓ Απολαύστε τα εκπληκτικά τοπία του Καυκάσου και τα πανέμορφα χωριά του. Κινηθείτε στον ιστορικό στρατιωτικό δρόμο, μέσω του οποίου οι Ρώσοι προσέγγισαν την Υπερκαυκασία στις αρχές του 19ου αιώνα
- ✓ Επισκεφθείτε το μουσείο του Στάλιν στη γενέτειρά του Γκόρι.
- ✓ Εξερευνήστε την περίφημη «λαξευμένη πόλη» Ουπλιστίκε.
- ✓ Αναζητείστε παλιά μοναστήρια της Αρμενίας κτισμένα σε τοποθεσίες ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς (Χαγκαρτσίν, Τατέβ, Νοραβάνκ κ.ά.).
- ✓ Ανακαλύψτε το Καραχούντζ, το "Stonehenge της Αρμενίας".
- ✓ «Εισβάλετε» στο Ναγκόρνο Καραμπάχ και μάθετε την ιστορία της πολύπαθης αυτής Περιοχής.
- ✓ Θαυμάστε την εκπληκτική θέα των δίδυμων κορυφών του βιβλικού Αραράτ από το Χορ Βιράπ.





 Πτήσεις



Οι πτήσεις ισχύουν για όλες τις αναχωρήσεις.

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
<b>TK 1842</b>	1 <sup>η</sup> Ημέρα	ΑΘΗΝΑ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ	05:40	07:10
<b>TK 332</b>	1 <sup>η</sup> Ημέρα	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ – ΜΠΑΚΟΥ	08:10	12:00
<b>TK 391</b>	16 <sup>η</sup> Ημέρα	ΜΠΑΤΟΥΜΙ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ	10:25	11:30
<b>TK 1849</b>	16 <sup>η</sup> Ημέρα	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ – ΑΘΗΝΑ	13:10	14:45



## Χατσκάρ (Khatchkar)

Το όνομα της Αρμενίας στην αρμενική γλώσσα είναι "**Χαγιαστάν**" και προέρχεται από το μυθικό γενάρχη των Αρμενίων Χάικ που θεωρείται απόγονος του Νώε. Οι Αρμένιοι όμως αποκαλούν την πατρίδα τους "**Καραστάν**", δηλαδή "**Χώρα της Πέτρας**".

Διαθέτοντας μεγάλες ποικιλίες πέτρας, οι Αρμένιοι κατάφεραν να εκφράσουν το αρχιτεκτονικό τους ταλέντο στην εκκλησιαστική αρχιτεκτονική και την τέχνη των Χατσκάρ (Khatchkar, σταυρόπετρες).

Τα Αρμενικά Χατσκάρ αποτελούν φαινόμενο της παγκόσμιας τέχνης. **Πρόκειται για ορθογώνιες παραλληλόγραμμες πέτρινες στήλες, πάνω στις οποίες είναι χαραγμένοι ή λαξευμένοι σταυροί με έντονα διακοσμητικά στοιχεία.** Κάθε ένα έχει διαφορετική τεχνοτροπία και διακόσμηση.

Τα Χατσκάρ έχουν κατασκευαστεί και τοποθετηθεί με **διάφορες αφορμές, όπως για να υπενθυμίζουν ιστορικά γεγονότα ή νικηφόρες μάχες, για να μνημονεύσουν τους κατασκευαστές, ευεργέτες ή δωρητές ναών και άλλων μεγάλων έργων, για να τιμήσουν τους ήρωες που θυσιάστηκαν σε διάφορους αγώνες και για πολλούς άλλους λόγους.**

Τοποθετημένα σε αυλές εκκλησιών, σε δρόμους, σε λόφους και σε νεκροταφεία θεωρούνται σύμβολα για την σωτηρία της ψυχής. Ο λαός πιστεύει πως έχουν την δύναμη να γιατρεύουν αρρώστιες και να προφυλάσσουν από φυσικές καταστροφές και γι' αυτό τον λόγο τα έχει μετατρέψει σε ιερό προσκύνημα. Τα Χατσκάρ που διασώζονται από τον 4ο και 5ο μ.Χ. αιώνα είναι πέτρινες στήλες, στην επιφάνεια των οποίων ήταν χαραγμένοι απλοί σταυροί.

Τα Χατσκάρ με την περίτεχνη λάξευση και τον πλούσιο διάκοσμο αναπτύχθηκαν μετά τον 9ο αιώνα μ.Χ. ως μνημεία νέας τεχνοτροπίας, μετά την ανεξαρτητοποίηση της Αρμενίας από την αραβική κυριαρχία.



## Καύκασος, η «στέγη της Ευρώπης»

Η εμβληματική οροσειρά του Καυκάσου μοιράζεται ανάμεσα σε τέσσερις χώρες (Ρωσία, Γεωργία, Αζερμπαϊτζάν και Αρμενία) και περιβάλλεται από ένα πολύμορφο σκηνικό φυσικών τοπίων. Έχει συνολικό μήκος (ο κυρίως Καύκασος και ο μικρός Καύκασος) περίπου 1.200 Km και πλάτος 100-200 km. Το ψηλότερο σημείο είναι το όρος Ελμπρούζ στη Ρωσία (5.642 m), το οποίο είναι ουσιαστικά και το ψηλότερο σημείο στην Ευρώπη.

Από γλωσσολογικής και πολιτισμικής απόψεως, ο Καύκασος είναι από τις πιο ποικιλόμορφες περιοχές της γης.

Η περιοχή του Καυκάσου χωρίζεται σε τρία τμήματα:

Προκαυκασία: η βόρεια του Καυκάσου περιοχή

Κεντρική Καυκασία: η έκταση που απλώνεται η οροσειρά

Υπερκαυκασία: η νότια της κύριας οροσειράς περιοχή

Στα όρια της Υπερκαυκασίας βρίσκονται η Γεωργία, η Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν.

## Ο Καύκασος είναι η γεωλογική "ραφή" μεταξύ δύο ηπείρων - Ασίας και Ευρώπης.

Σταυροδρόμι ή γέφυρα πολιτισμών, τόπος συνάντησης δύο μεγάλων πολιτισμικών ενοτήτων, της Ασιατικής και της Ευρωπαϊκής, του Ισλάμ και του Χριστιανισμού.

Μια περιοχή όπου τον 20ο αιώνα δοκιμάστηκαν δύο συστήματα, δύο κόσμοι διαφορετικοί.

Η περιοχή του Καυκάσου και της Κασπίας Θάλασσας βρίσκεται στο μαλακό υπογάστριο της πάλαι ποτέ Σοβιετικής Ένωσης και αποτελεί μία περιοχή πλούσια σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο.



## Κασπία, μια λίμνη που ήθελε να γίνει θάλασσα...

Η Κασπία Θάλασσα είναι η μεγαλύτερη λίμνη της Γης (373.000 km<sup>2</sup>). Ονομάζεται "θάλασσα" λόγω του τεράστιου μεγέθους της, που ξεπερνάει τις επόμενες έξι μεγαλύτερες σε έκταση λίμνες μαζί.

Η επιφάνειά της βρίσκεται 28 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Έχει μέγιστο μήκος 1.200 km και πλάτος 200-400 km. Στο βόρειο τμήμα της, όπου εκβάλλουν ο Βόλγας και ο Ουράλς (οι κυριότεροι τροφοδότες της), είναι αβαθής. Τα μεγαλύτερα βάθη συναντώνται στο νότιο τμήμα, όπου το βάθος σε μερικά σημεία φτάνει τα 980 μέτρα.

Οι ακτές της Κασπίας έχουν συνολικό μήκος περίπου 6.500 km και διαμοιράζονται ανάμεσα στη Ρωσία, το Καζακστάν, το Τουρκμενιστάν, το Αζερμπαϊτζάν και το Ιράν.

Η μεγάλη έκταση σε γεωγραφικό πλάτος (από 37° έως 47° βόρειου πλάτους) δημιουργεί μεγάλες διαφορές κλίματος στις διάφορες περιοχές της: στα βόρεια για παράδειγμα, η μέση χειμερινή θερμοκρασία είναι -8°C και στα νότια 8°C, ενώ οι μέσες θερινές θερμοκρασίες κυμαίνονται αντίστοιχα στους 22° και 28°C.

Αισθητά διαφέρει και η αλμυρότητα του νερού: η μέση είναι 13‰, με μικρότερες τιμές κοντά στις εκβολές του Βόλγα και μεγαλύτερες (200‰) στον Κόλπο του Καρά Μπογκάζ-Γκολ. Κατά μέσο όρο όμως, η αλμυρότητα της Κασπίας είναι το 1/3 εκείνης του θαλασσινού νερού.

Η περιοχή της Κασπίας είναι από τις πιο ενεργειακά πλούσιες του πλανήτη. Τα μεγάλα κοιτάσματα πετρελαίου, που έχουν ανακαλυφθεί στο εσωτερικό της, έχουν δημιουργήσει τριβές ανάμεσα στα κράτη που μοιράζονται σύνορα μαζί της, ενώ σημαντικό ρόλο προσπαθούν να παίξουν και οι ΗΠΑ μέσω των στρατιωτικών δυνάμεων που διατηρούν στην περιοχή.

## Οι Νόμπελ και ο πρώτος αγωγός του κόσμου

Πριν από 6.000 χρόνια, οι Ζωροάστρες λάτρεψαν ως θεότητα την αιώνια φωτιά που έβγαине από τα έγκατα της γης και έκαιγε στους ναούς τους στην χερσόνησο Αμπσερόν, έξω από το Μπακού. Το πετρέλαιο και η θεραπευτική του χρήση, όπως και η καύση του, που έδινε φως, ήταν γνωστή στους Έλληνες από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, όταν οι Αζέροι συμμάχησαν μαζί του ενάντια στους Πέρσες. Όμως, έπρεπε να φτάσει το 1846 και η βιομηχανική επανάσταση για να ανοίξει για εμπορική χρήση η πρώτη στον κόσμο πετρελαιοπηγή, στο Μπίμπι Χείμπάτ, δέκα χρόνια πριν ανακαλύψουν οι Αμερικανοί τα κοιτάσματα στην Πενσυλβάνια.

**Το πετρέλαιο έγινε σύντομα η κινητήρια δύναμη της νέας εποχής και το Μπακού η Μέκκα της.**

Το 1910 έβγαζε τη μισή παγκόσμια παραγωγή πετρελαίου και ο πυρετός του μαύρου χρυσού έφερε στην πόλη χιλιάδες Ευρωπαίους που αναζητούσαν πλούτο και δόξα. Οι αδελφοί Νόμπελ έβγαλαν τα πρώτα τους εκατομμύρια στο Μπακού, όταν κατασκεύασαν τον πρώτο αγωγό μεταφοράς πετρελαίου. Μια άσημη τότε ολλανδική εταιρεία ονόματι Shell έχτισε το πρώτο δεξαμενόπλοιο στην ιστορία και μια γνωστή από τότε οικογένεια τραπεζιτών, οι Ροθσστάιλντ, επένδυσαν το 1880 στην κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής από το Μπακού στο λιμάνι της Μαύρης Θάλασσας, Μπατούμι, για να γίνει η πρώτη μαζική εξαγωγή πετρελαίου από τον Καύκασο προς την Ευρώπη. Στο Μπακού έγινε η πρώτη υποθαλάσσια εκμετάλλευση πετρελαίου, το πρώτο διυλιστήριο, η ρωσική επανάσταση ξέσπασε εδώ με τη μεγάλη απεργία των εργατών πετρελαίου, όλη η ιστορία του 20ού αιώνα άφησε στο Μπακού το αποτύπωμά της.

ΝαποτυχίατουΧίτλερ νακαταλάβει τις πετρελαιοπηγές του Αζερμπαϊτζάν του κόστισε τη νίκη στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Λίγα χρόνια μετά άρχισε παρακμή. Νέα κοιτάσματα ανακαλύφθηκαν στη Μέση Ανατολή, ο εξοπλισμός πάλιωσε, οι σοβιετικές επενδύσεις στέρευσαν και η πόλη μπήκε στο περιθώριο. Η δεύτερη πετρελαϊκή έκρηξη ξεκίνησε το 1994, όταν ο πατέρας του σύγχρονου Αζερμπαϊτζάν, ο Χαϊντάρ Αλίεφ, υπέγραψε το αποκαλούμενο και συμβόλαιο του αιώνα με ξένες πετρελαϊκές εταιρίες για να αρχίσει και πάλι η εκμετάλλευση του ενεργειακού πλούτου της χώρας. Από τότε, 20 και πλέον ενεργειακοί κολοσσοί, με την BP να κατέχει τα σκήπτρα, αγωνίζονται να εξορύξουν και να μεταφέρουν το αζέρικο πετρέλαιο και φυσικό αέριο στην ακόρεστη αγορά της Ευρώπης, ενώ, ακόμη και σήμερα, το μεγαλύτερο ενεργειακό δυναμικό της χώρας παραμένει ανεκμετάλλευτο.

## Σταυρόπετρες, τα ιερά σύμβολα της Αρμενίας



Ανεβαίνοντας τη Βασιλέως Κωνσταντίνου στην Αθήνα, απέναντι από το Πολεμικό Μουσείο ίσως έχει πάρει το μάτι σας έναν παράξενο σκαλιστό τύμβο, μια σκουρόχρωμη πέτρινη πλάκα με περίτεχνα σκαλίσματα που δείχνει στο κέντρο έναν όμορφο σταυρό κι από κάτω μια δαντελωτή ροζέτα. Κάτι ανάλογο υπάρχει στο Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου και στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης. Αυτό που βλέπετε λοιπόν μέσα στο αθηναϊκό παρκάκι, δεν είναι ένα απλό γλυπτό. Είναι μία αρμενική σταυρόπετρα ή αλλιώς «χατσκάρ» και αποτελεί δωρεά της Αρμενίας προς την Ελλάδα για την αγαστή συνεργασία των δύο κρατών και τη φιλία των λαών τους.

Τι είναι όμως οι σταυρόπετρες; Κατ' αρχάς αποτελούν φαινόμενο της καλλιτεχνικής δημιουργίας και προστατεύονται ως μοναδικά μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς από την UNESCO. Η παλαιότερη που σώζεται, χρονολογείται το 879 μ.Χ. αλλά υπάρχουν αναφορές και για άλλες προηγούμενων ετών. Αρκετές διασώζονται από τον 4<sup>ο</sup> και 5<sup>ο</sup> αιώνα. Εν συνέχεια η τέχνη της σταυρόπετρας αναπτύχθηκε ιδιαίτερος τον 9<sup>ο</sup> αιώνα, μετά την αποχώρηση των Αράβων από την Αρμενία. Και η κορύφωσή της συντελέστηκε από τον 12<sup>ο</sup> έως τον 14<sup>ο</sup> αιώνα. Μετά η τέχνη





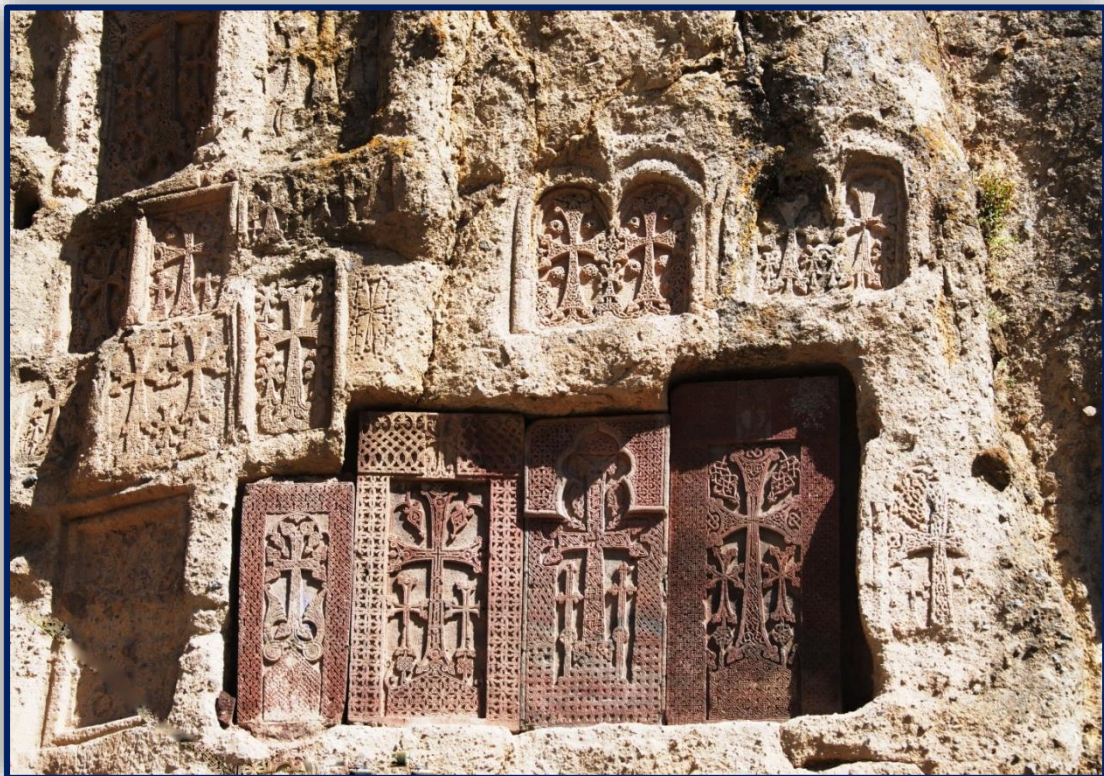
παρήκμασε, λόγω της επέλασης των Μογγόλων. Ξαναζωντάνεψε τον 16<sup>ο</sup> και τον 17<sup>ο</sup> αιώνα, όμως ποτέ δεν έφτασε στα προηγούμενα επίπεδα δεξιοτεχνίας.

Οι σταυρόπετρες χρησιμοποιούνταν παραδοσιακά ως ταφικά μνημεία, αλλά όχι μόνο. Συμβολίζουν επίσης πολεμικές νίκες, τη σωτηρία της ψυχής, την προφύλαξη από το κακό ή τη γιατρεία από ασθένειες. Η λάξευσή τους είναι εκπληκτική. Πάντα φέρουν έναν σταυρό και από κάτω μία ροζέτα ή έναν ηλιακό δίσκο. Γύρω γύρω η επιφάνεια της πέτρας στολίζεται με ανάγλυφα μοτίβα που αναπαριστούν λουλούδια και φυτά. Σήμερα στην Αρμενία τις βλέπουμε παντού. Σε μοναστήρια, σε αρχοντικά, σε μουσεία, σε δρόμους, σε πλατείες. Οι περισσότερες συγκεντρωμένες, περίπου 900, βρίσκονται στο νεκροταφείο Νορότους στη λίμνη Σεβάν. Στο νεκροταφείο Τζουλφά στο Αζερμπαϊτζάν βρίσκονταν ακόμη περισσότερες, ωστόσο καταστράφηκαν ολοσχερώς το 2005 από τον αζερικό στρατό σε ένδειξη πηγμής εναντίον της Αρμενίας για το Ναγκόρνο Καραμπάχ.

Συνολικά διασώζονται 40.000 σταυρόπετρες σε όλο τον κόσμο και οι περισσότερες στέκουν ελεύθερες στο αρμενικό έδαφος. Μόνο οι δωρεές σε αρμενικά μοναστήρια είναι εντοιχισμένες. Οι τρεις με τη μεγαλύτερη καλλιτεχνική αξία βρίσκονται στην Αρμενία:

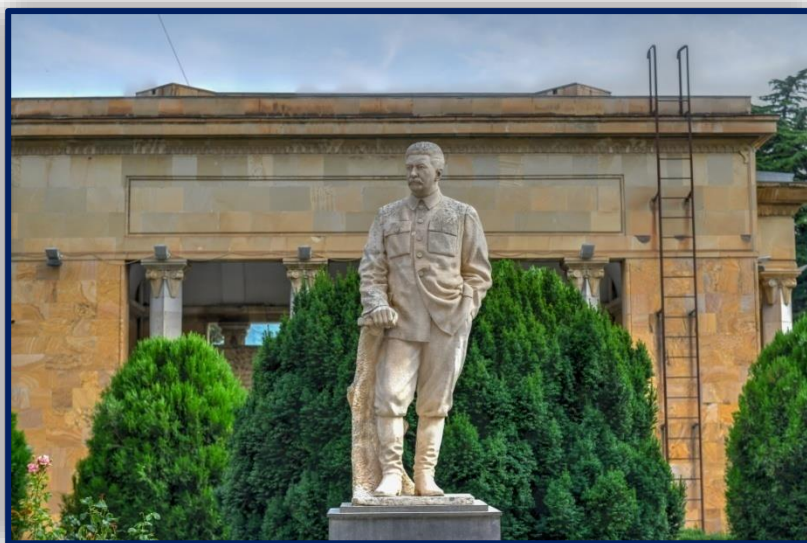
- Μία τη βλέπουμε στο μοναστήρι Γκεχάρντ του 11<sup>ου</sup> αιώνα. Χρονολογείται το 1213 και φιλοτεχνήθηκε από τους αρχιτεχνήτες Τιμότ και Μκχιτάρ.
- Η δεύτερη φυλάσσεται στο χωριό Χαγκπάτ, χρονολογείται το 1273 και φιλοτεχνήθηκε από τον αρχιτεχνίτη Βαχράμ.
- Η τρίτη βρίσκεται στο μοναστήρι του 12<sup>ου</sup> αιώνα Γκοσαβάνκ, χρονολογείται το 1291 και φιλοτεχνήθηκε από τον αρχιτεχνίτη Παβγκός.

Πολλά άλλα σπουδαία δείγματα εκτίθενται στο Ιστορικό Μουσείο της Γεβεράν και στον καθεδρικό του Εζμιασίν. Πλέον η τέχνη της σταυρόπετρας ζει μια νέα ακμή στον 20<sup>ο</sup> αιώνα και συμβολίζει για τους Αρμένιους όλου του κόσμου τη χαμένη πατρίδα και τη γενοκτονία του 1915.



## Γεωργία: Γκόρι, η γενέτειρα του Ιωσήφ Στάλιν

«Ο Λένιν μας άφησε μια σπουδαία κληρονομιά κι εμείς τα κάναμε σκ...τά!». Αυτή είναι μία από τις περίφημες φράσεις του Ιωσήφ Στάλιν, Γενικού Γραμματέα του ΚΚΣΕ (1922-1953) την οποία απεύθυνε στο πολιτμπιρό όταν τα γερμανικά στρατεύματα εισήλθαν στα εδάφη της ΕΣΣΔ στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ήταν μία φράση από αυτές που προκαλούσαν τρόμο στους συνεργάτες του για επερχόμενες συνέπειες. Όμως ο Στάλιν πραγματικά την εννοούσε, από τα βάθη της ψυχής του, γιατί μέσα του ένωθε το άγχος και την πίεση να καταστήσει τη χώρα του μία υπερδύναμη. Και ο πόλεμος του χάλαγε τα σχέδια.



Ο Ιωσήφ Βισαριόνοβιτς Τζουγκασβίλι, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1879 στο Γκόρι της Γεωργίας, που τότε ήταν αποικία της τσαρικής Ρωσίας. Ήταν γιος ενός φτωχού τσαγκάρη, του Βησαρίωνος Τζουγκασβίλι και της Κετεβάν Γκελάτζε, μιας θρησκευόμενης γυναίκας που ξενόπλενε για να συμπληρώσει το πενιχρό οικογενειακό εισόδημα. Σε ηλικία επτά ετών έπαθε ευλογιά. Επέζησε, αλλά το πρόσωπό του έμεινε σημαδεμένο για το υπόλοιπο της ζωής του – αυτό το γεγονός του κόλλησε το παρατσούκλι «βλογοιοκομμένος» από τα παιδικά χρόνια του ως την ύστατη στιγμή.

Υπήρξε πάντως πανέξυπνος και άριστος μαθητής – η αγάπη του για τη μελέτη συνεχίστηκε ως το τέλος. Αργότερα, ως ο Κορυφαίος της ΕΣΣΔ, διάβαζε νυχθημερόν και ενημερωνόταν προσωπικά για όλες τις πτυχές των έργων ανοικοδόμησης της χώρας. Από το αναγνωστήριό του πέρασαν επιστημονικά συγγράμματα, πολεοδομικές μελέτες, βιομηχανικά σχέδια και όλη η σοβιετική και αμερικανική λογοτεχνία της εποχής. Επίσης παρακολουθούσε με μανία κινηματογράφο – αγαπούσε ιδιαίτερω τις ταινίες του Χόλιγουντ.

Ας πάμε όμως πίσω στο Γκόρι... Το 1888, με πρωτοβουλία της μητέρας του, η οποία ήθελε να τον δει ιερέα, γράφτηκε στην τοπική εκκλησιαστική σχολή, όπου έμαθε τα ρωσικά, τα οποία πάντα μιλούσε με τη χαρακτηριστική γεωργιανή προφορά. Και το 1894, σε ηλικία 15 ετών, βαπτίστηκε στο πνεύμα της ανταρσίας και της αμφισβήτησης ενάντια στους ρώσους καταπιεστές οπότε και άρχισε να διαβάζει απαγορευμένα βιβλία του Κάρολου Δαρβίνου και του ρώσου στοχαστή και επαναστάτη Νικολάι Τσερνισέφσκι. Τον ίδιο κίολας χρόνολόγω των ιδεών του αποβλήθηκε από την εκκλησιαστική σχολή. Τότε απελευθερώθηκε και ακολούθησε τον δρόμο της επανάστασης για την επίλυση του «ρωσικού προβλήματος». Έγινε έναν κανονικός αναρχικός. Η τσαρική Ρωσία βρισκόταν σε αδιέξοδο. Ήταν μια χώρα τεράστια αλλά υπανάπτυκτη. Η ελίτ των αστικών κέντρων ζούσε στον κόσμο της και οι μάζες της υπαίθρου βούλιαζαν στην εξαθλίωση. Η πλειονότητα των ρώσων πολιτών ήταν αναλφάβητοι, θρησκώληπτοι και ανήμποροι να σκεφτούν κάτι περισσότερο από το μεροδούλι και το μεροφάι. Επίσης έπιναν βότκα από το πρωί μέχρι το βράδυ. Όλα αυτά ενώ ο δυτικός κόσμος ανέπτυσσε βιομηχανία, απολάμβανε τα πρώτα επιστημονικά θαύματα και έβλεπε μπροστά του έναν καινούργιο αιώνα γεμάτο υποσχέσεις. Αυτό ο Στάλιν και οι όμοιοί του δεν μπορούσαν να το δεχτούν.

Τελικά η κατάρρευση του τσαρικού καθεστώτος τον βρήκε μέλος της ηγετικής ομάδας των μπολσεβίκων. Στις 25 Οκτωβρίου 1917 έγινε μέλος του υπουργικού συμβουλίου της πρώτης υπό τον Λένιν κομμουνιστικής κυβέρνησης. Τότε άρχισε πλέον να γίνεται ο «τρίτος άνθρωπος» της Ρωσίας μετά τον Λένιν και τον Τρότσκι.



Το 1919 παντρεύτηκε τη Ναντέζντα Αλιλούγεβα, κόρη του ρώσου επαναστάτη Σεργκέι Αλιλούγεφ, με την οποία απέκτησε δύο παιδιά, τον Βασίλκνι και τη Σβετλάνα. Ο Βασίλκνι λόγω των καταχρήσεων έγινε παρανοϊκός και είχε άσχημο τέλος. Η Σβετλάνα (όπως την αποκαλούσε ο Στάλιν) το 1967 αυτομόλησε στη Δύση και έλαβε την αμερικανική υπηκοότητα. Παρότι έτρεφε ιδιαίτερη αδυναμία για τον πατέρα της, όπως άλλωστε κι εκείνος, τον κατηγόρησε αργότερα ότι ώθησε τη μητέρα της σε αυτοκτονία. Η Ναντέζντα αυτοπυροβολήθηκε στη συζυγική κατοικία το 1932 ενόσω ο Στάλιν συνεδρίαζε με το πολιτμπιρό στο γραφείο του για την πορεία της εκβιομηχάνισης της χώρας. Φυσικά εκείνος δεν ξαναπαντρεύτηκε. Και μέχρι το τέλος της ζωής του αποκαλούσε τη Σβετλάνα «οικοδέσποινα».

Όταν έμεινε χήρος, ήταν ήδη 8 χρόνια ηγέτης της ΕΣΣΔ. Διαδέχτηκε στη θέση τον Λένιν μετά τον θάνατό του το 1924, με σκοτεινές, όπως λέγεται, διαδικασίες. Και αφού παραγκώνισε και τους τελευταίους αντιπάλους του στην Κεντρική Επιτροπή, από το 1928 άρχισε να κυβερνά την αχανή χώρα ως απόλυτος μονάρχης. Οι διωγμοί πάντως συνεχίστηκαν όσο ζούσε και έδωσαν τη δυνατότητα στον Στάλιν να καθυποτάξει το Κομμουνιστικό Κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης και τη σοβιετική ελίτ στο σύνολό της. Κατά τη γνώμη του, και κατά τη γνώμη των στενών συνεργατών του βλ. Λαυρέντι Μπέρια, αυτός ήταν ο μόνος τρόπος να γίνει πραγματικότητα το όραμα της ανοικοδόμησης της χώρας.

Κατά τη διάρκεια της εξουσίας του και έχοντας υιοθετήσει το δόγμα «ζοσιαλισμός σε Μία Χώρα» (σε αντίθεση με τον διεθνισμό του Τρότσκι), ο Στάλιν προώθησε τη συνολική και απόλυτη εκβιομηχάνιση της χώρας. Η ΕΣΣΔ ηλεκτροδοτήθηκε και υδροδοτήθηκε, ενώθηκε με οδικά δίκτυα, γέμισε εργοστάσια και ολοκαινουργιές βιομηχανικές πόλεις, οι αγροί οργάνωθηκαν με τρακτέρ και μπουλντόζες, οι δρόμοι γέμισαν με αυτοκίνητα, λεωφορεία και τραμ, τα τρένα συνδέσαν όλη τη χώρα, με δυο λόγια μέσα σε 10 χρόνια η ΕΣΣΔ έγινε η Νο2 μετά τις ΗΠΑ σε βιομηχανική ανάπτυξη. Ο στόχος είχε επιτευχθεί, με κόπο, με αίμα, με ταλαιπωρία, με διωγμούς, απειλές και αυτοκτονίες αλλά η χώρα είχε χτιστεί από το μηδέν. Ο Ρούσβλετ δεν έκρυβε τον θαυμασμό του για τον Στάλιν – εξάλλου η συνεργασία των δύο υπερδυνάμεων ήταν στενή και ισχυρή. Ο Γεωργιανός πλήρωνε σε χρυσό τον Αμερικανό που πάλευε με το Κραχ, για να αγοράσει τεχνογνωσία. Αυτό ήταν το deal μέχρι που μπήκε ανάμεσά τους ο Χίτλερ.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και ενώ μαινόταν η αιματηρή πολιορκία του Στάλινγκραντ, ενώ ο σοβιετικός στρατός θυσιαζόταν στα μέτωπα, ενώ ό,τι καινούργιο είχε χτιστεί καταστρεφόταν, ο Στάλιν μετέφερε ό,τι πολύτιμο υπήρχε στη χώρα (υλικό και ανθρώπους) στα Ουράλια, παρέμεινε μόνος του στη Μόσχα και πάλεψε με τους στρατηγούς να φτιάξει βαριά βιομηχανία. Όπλα, αεροπλάνα, βόμβες, πυραύλους. Το κατάφερε κι αυτό. Και όταν τελείωσε ο πόλεμος, και τον βρήκε νικητή, η ΕΣΣΔ είχε γίνει η δεύτερη σημαντικότερη πυρηνική δύναμη στον κόσμο, είχε αποκτήσει σχεδόν όλη την Ανατολική Ευρώπη και ο πληθυσμός της είχε αυξηθεί κατά 100 εκατομμύρια.

Όμως ο Στάλιν είχε πλέον κουραστεί. Στις 5 Μαρτίου 1953, πέθανε μόνος, νύχτα, μέσα στο γραφείο του από εγκεφαλική αιμορραγία. Τον βρήκε το επόμενο πρωί η πιστή του υπηρέτρια.

Υ.Γ. Καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του υπήρξε σπαρτιάτης όσον αφορά το προσωπικό του lifestyle. Το πατρικό του στο Γκόρι όπου κατοικούσαν οι γονείς του παρέμεινε όπως το είχε αφήσει. Απέκτησε ρεύμα και νερό μαζί με την υπόλοιπη ΕΣΣΔ.



## Αρμενία: Σεβάν, οι περιπέτειες της λίμνης που μοιάζει με θάλασσα



Η Σεβάν σχηματίστηκε πριν περίπου 25 με 30 χιλιάδες χρόνια και είναι το μεγαλύτερο υδάτινο σώμα στην Αρμενία και την Καυκάσια. Βρίσκεται σε υψόμετρο 1.900 μέτρων και είναι μια από τις μεγαλύτερες αλπικές λίμνες της Ευρασίας. Έχει έκταση 1.244 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ενώ η λεκάνη απορροής της έχει έκταση περίπου 5.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα – το ένα έκτο της επικράτειας της Αρμενίας. Η λίμνη Σεβάν βρίσκεται στη κεντρική Αρμενία, στο βόρειο τμήμα του

αρμενικού ηφαιστειακού οροπεδίου του Καυκάσου και 60 χιλιόμετρα βόρεια από την πρωτεύουσα Γερεβάν. Έχει περίπου τριγωνικό σχήμα, με μέγιστο μήκος 75 χλμ. και μέσο πλάτος 19χλμ., και χωρίζεται σε δύο λεκάνες, τη Μικρή και τη Μεγάλη Σεβάν. Τροφοδοτείται από 28 μικρούς ποταμούς και ρέματα και κύρια πηγή των υδάτων της είναι οι ανοιξιότικες πλημμύρες και το λιώσιμο του χιονιού. Ένα παράξενο χαρακτηριστικό της είναι ότι εκρέει μόνο σε ένα σημείο, στον ποταμό Ραζντάν – περίπου το 10% ενώ το υπόλοιπο 90% εξατμίζεται. Πριν την ανθρώπινη παρέμβαση, το νερό της λίμνης ανανεωνόταν κάθε 44,3 χρόνια.

Τα νερά της Σεβάν έχουν χρησιμοποιηθεί εκτεταμένα για την άρδευση της πεδιάδας του Αραράτ και την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας από το 1938. Ως αποτέλεσμα, η στάθμη της υποχώρησε περίπου 20 μέτρα, φτάνοντας σε ελάχιστο το 1952, ενώ ο όγκος της έχει μειωθεί κατά 42%. Πριν την ανθρώπινη παρέμβαση, η λίμνη είχε βάθος 95 μέτρα και έκταση 1.416 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ενώ η στάθμη της βρισκόταν σε υψόμετρο 1.916. Η λίμνη σήμερα παρέχει περίπου το 90% των αλιευμάτων της χώρας (ψάρια και καραβίδες) και το νερό της χρησιμοποιείται για την ύδρευση της Αρμενίας και γειτονικών χωρών.

Η ονομασία Σεβάν θεωρείται ότι προέρχεται από την ουραρτική λέξη «σουίνια» (=λίμνη) η οποία είναι γραμμένη σε μια σφηνοειδή επιγραφή επίουραρτίου βασιλιά Ρούσα Α'. Η επιγραφή που χρονολογείται τον 8ο αιώνα π.Χ. ανακαλύφθηκε στις νότιες όχθες της λίμνης. Άλλες δημοφιλείς εκδοχές είναι ότι προέρχεται από τις αρμενικές λέξεις σεβ (=μαύρος) και βανκ (=μοναστήρι), ή από τη λέξη σεβ και την ονομασία της τουρκικής λίμνης Βαν.

Πάντως από την αρχαιότητα μέχρι τον Μεσαίωνα, η λίμνη αναφερόταν ως θάλασσα, και πιο συγκεκριμένα θάλασσα του Γκεχάμ–η ονομασία αυτή απαντάται σε αρκετούς αρμένιους ιστορικούς του Μεσαίωνα, όπως ο Μοβσές Χορενατσι. Στη λατινική και ελληνική γραμματεία, η λίμνη αναφέρεται ως Λυχνίτις – έτσι την ονοματίζει ο έλληνας γεωγράφος και αστρονόμος Κλαύδιος Πτολεμαίος στη «Γεωγραφική Υφήγησις», το εξάτομο έργο του που γράφτηκε το έτος 150.

Τέλος στη σύγχρονη εποχή και ως τις αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα, η λίμνη αναφερόταν συχνά ως Γκόκτσα, από τη τουρκική λέξη Gökçe (=γαλάζια νερά) λόγω του εντυπωσιακού γαλάζιου των νερών της.

Η Σεβάν αναγνωρίστηκε ως μείζονα πηγή νερού τον 19ο αιώνα. Το μεγάλο υψόμετρο της λίμνης σε σχέση με την εύφορη πεδιάδα του Αραράτ και οι περιορισμένες ενεργειακές πηγές της χώρας ώθησαν τους μηχανικούς να εξερευνήσουν τρόπους της χρήσης του νερού της. Το 1910, ο Αρμένιος μηχανικός



ΣουκίαςΜανασσεριάν πρότεινε τη χρήση του νερού για άρδευση και παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας. Για τον σκοπό αυτό συνέστησε την αποξήρανση της λίμνης κατά 50 μέτρα. Σύμφωνα με το σχέδιό του η Μεγάλη Σεβάν θα αποξηραινόταν τελείως, ενώ η Μικρή Σεβάν θα περιοριζόταν σε έκταση περίπου 240 χλμ. Την πρόταση του Μανασσεριάν υιοθέτησε ο Ιωσήφ Στάλινστο 2<sup>ο</sup> πεντάχρονο πλάνο εκβιομηχάνισης και ηλεκτροδότησης της ΕΣΣΔ και οι εργασίες άρχισαν το 1933. Η όχθη του ποταμού Ραζντάν εκβαθύνθηκε, ενώ κατασκευάστηκε μια σήραγγα 40 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της λίμνης. Η σήραγγα ολοκληρώθηκε το 1949 και από τότε η πτώση της στάθμης της Σεβάν επιταχύνθηκε, φτάνοντας το ένα μέτρο το χρόνο. Το νερό χρησιμοποιήθηκε για άρδευσης και υδροδότηση έξι σταθμών παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας.



Δυστυχώς όμως οι ενέργειες αυτές υποβάθμισαν επικίνδυνα την οικολογική κατάσταση αυτού του φυσικού θησαυρού. Ήδη από τη δεκαετία του 1950 είχε φανεί το πρόβλημα των επιπτώσεων και έτσι το 1964 εκπονήθηκε μια εργασία διάσωσης της λίμνης. Σύμφωνα με αυτήν έπρεπε να παρεκτραπεί ο ποταμός Αρπά μέσω μιας σήραγγας 49 χιλιομέτρων προς τη λίμνη. Η σήραγγα, ολοκληρώθηκε το 1981. Περίπου 200 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού εισρέουν πλέον κάθε χρόνο στη Σεβάν μέσω αυτής της σήραγγας. Επειδή όμως η στάθμη και πάλι δεν θα ανέβαινε αρκετά γρήγορα, το υπουργικό συμβούλιο της ΕΣΣΔ αποφάσισε την κατασκευή μίας ακόμη σήραγγας, μήκους 21,6 χιλιομέτρων. Οι εργασίες καθυστέρησαν λόγω των συγκρούσεων στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ (1988-1994) και τουκαταστροφικού σεισμού(1988), και τελικά η δεύτερη σήραγγα ολοκληρώθηκε το 2004. Μέσω αυτής εισρέουν σήμερα στη λίμνη επιπλέον 165 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού κάθε χρόνο.

Μετά την κατασκευή των δυο αυτών σηράγγων, η στάθμη της λίμνης Σεβάνάρχισε να ανεβαίνειπερισσότερο μετά το 2005. Σύμφωνα με ανακοίνωση του 2007, από το 2001η στάθμη είχε ανυψωθεί κατά 2,44 μέτρα. Το 2019 έφτασε τα 1900,44 μέτρακαι μέχρι το 2029 αναμένεται να φτάσει τα 1903,5 μέτρα.



## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

### 1η ημέρα: Αθήνα/Θεσσαλονίκη/Λάρνακα – Μπακού (ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ)

Συγκέντρωση στο αεροδρόμιο και πτήση μέσω ενδιάμεσου σταθμού για το Μπακού, την πρωτεύουσα του Αζερμπαϊτζάν, μιας χώρας που συνδυάζει το άρωμα της ανατολής με αυτό του πετρελαίου. Το "Ντουμπάι της Κασπίας", το Μπακού, η ανατολικότερη πρωτεύουσα της Δύσης, είναι μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες περιοχές του πλανήτη. Από εδώ ξεκινούν οι αγωγοί πετρελαίου και φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, εδώ είναι το νέο Ελντοράντο, η περιοχή με τις μεγάλες ευκαιρίες. Άφιξη και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Υπόλοιπο ημέρας ελεύθερο. Διανυκτέρευση.

### 2η ημέρα: Μπακού – Γκομπουστάν – Μπακού (ξενάγηση)

Το Μπακού είναι ένα μεγάλο λιμάνι της Κασπίας Θάλασσας και βρίσκεται στο βάθος του ομώνυμου κόλπου στη νότια ακτή της χερσονήσου Αμπσερόν. Η παλιά πόλη είναι καταχωρημένη στον κατάλογο των μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, ενώ η σύγχρονη μητρόπολη με τους μεγάλους δρόμους και τους ουρανοξύστες, εκτείνεται κοντά στο παλιό κέντρο που περιβάλλεται από τείχη του 12<sup>ου</sup> αι.

Η ημέρα μας ξεκινάει με μια εκδρομή κατά μήκος της Κασπίας προς την περιοχή του Γκομπουστάν με τους περίεργους ηφαιστειακούς σχηματισμούς και τις περισσότερες από 4.000 βραχογραφίες νεολιθικής εποχής. Στη συνέχεια θα επισκεφθούμε τα εκπληκτικά ηφαίστεια λάσπης, που βρίσκονται πολύ κοντά στο Γκομπουστάν. Το Αζερμπαϊτζάν, άλλωστε, διαθέτει τα περισσότερα ηφαίστεια λάσπης στον κόσμο (περίπου 300) που εντοπίζονται διάσπαρτα στις ακτές, μέσα στη θάλασσα αλλά και στα νησάκια της χώρας. Η επίσκεψή μας στην περιοχή θα μας δώσει την ευκαιρία να δούμε από πολύ κοντά τα ενεργά αυτά ηφαίστεια! Στη συνέχεια επιστρέφουμε στο Μπακού, για να επισκεφθούμε το ιστορικό κέντρο της πόλης με τα τείχη και τους πύργους, να περπατήσουμε στα καλντερίμια και να δούμε τζαμιά και παλάτια, επαύλεις των "βαρόνων του πετρελαίου", караβάν σεράι και χαμάμ. Επιστροφή στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.



Μπακού



Μπακού



Βραχογραφίες στο Γκομπουστάν



### 3η ημέρα: Μπακού – Σαμάκι – Κις – Σέκι

Πρωινή αναχώρηση από το Μπακού, με πρώτο μας σταθμό την πόλη **Σαμάκι** (Shamakhi), σπουδαίο οινοπαραγωγικό κέντρο αλλά κάποτε και πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας των Σιρβάν (9ος-16ος αι.). Στη στάση μας στην πόλη θα δούμε ορισμένα από τα σημαντικά της αξιοθέατα, όπως τα μωσουλικά Γιέντι Γκουμπέζ και Νίρι Μπάμπα: το τελευταίο μοιάζει με τεράστια φωλιά αετού σκαλισμένη στον βράχο. Συνεχίζουμε κατόπιν για το χωριό **Κις** (Kish), γνωστό για την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του, που αποτυπώνεται καλύτερα στον πελώριο ναό του 6ου αι. Στο αρχαίο νεκροταφείο φαίνονται ακόμη τα απομεινάρια των αρχαίων κατοίκων της περιοχής, που αποκαλείται μάλιστα και «η γη της Ατλαντίδας». Συνεχίζουμε για το **Σέκι**, μια από τις πιο δημοφιλείς αλλά και παλαιότερες πόλεις της χώρας, σταθμό στον περίφημο Δρόμο του Μεταξιού, που διατηρεί αναλλοίωτο τον μεσαιωνικό της χαρακτήρα. Άφιξη και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

### 4η ημέρα: Σέκι (ξενάγηση) – Σιγκνάγκι (ΓΕΩΡΓΙΑ) – Μοναστήρι Μπόντμπε – Τιφλίδα

Το Σέκι είναι η παλαιότερη πόλη στο Αζερμπαϊτζάν. Τα χρόνια που τα караβάνια ακολουθούσαν τον Δρόμο του Μεταξιού στην Κεντρική Ασία, το Σέκι αποτελούσε σημαντικό σταθμό. Ο αέρας εκείνης της εποχής πνέει ακόμη δυνατά στην ταυτότητα της πόλης, αποτυπώνεται μάλιστα εξαιρετικά στο παλάτι του Χαν, με τις χρωματιστές προσόψεις, άλλες διακοσμημένες με περίτεχνα σχέδια, άλλες με φρέσκο και λουλούδια.

Μετά την περιήγησή μας συνεχίζουμε για τη δεύτερη χώρα του ταξιδιού μας, τη Γεωργία. Μετά τις συνοριακές διατυπώσεις φτάνουμε στην όμορφη πόλη του **Σιγκνάγκι**, στη γεωργιανή επαρχία Κακέτι. Η πόλη διατηρεί ένα μέρος των τειχών του 18ου αιώνα, ενώ από υψόμετρο 790 μ. απενίξει τις κοιλάδες Αλαζάνι αλλά και τα όρη του Καυκάσου.

Επόμενος σταθμός μας το Μοναστήρι Μπόντμπε, ένα ορθόδοξο μοναστήρι του 9ου αιώνα, πριν φτάσουμε εντέλει στην πρωτεύουσα της Γεωργίας (ή Σακαρτβέλο, όπως ονομάζουν τη χώρα τους οι κάτοικοί της), την Τιφλίδα, που στα γεωργιανά ονομάζεται Τμπιλίσι και σημαίνει «ζεστή πηγή». τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας και διανυκτέρευση.



Ηφαιστεια λάσπη στο Γκομπουστάν



Τιφλίδα



Ανανούρι

### 5η ημέρα: Τιφλίδα (ξενάγηση)

Η Τιφλίδα είναι απλωμένη ανάμεσα σε λοφώδεις πλαγιές που κατεβαίνουν στον ποταμό Μκτβάρι (Κούρα), κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει το Μπακού στην Κασπία με τον Εύξεινο Πόντο και στη συμβολή διαφόρων σημαντικών αρτηριών. Η πόλη παρουσιάζει μια ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, αφού έχει επηρεαστεί από Βυζαντινούς, Πέρσες, Οθωμανούς και Ρώσους. Άφιξη και ξενάγηση στην παλιά και στη σύγχρονη πόλη, κατά τη διάρκεια της οποίας θα δούμε τον Καθεδρικό Ναό Σαμέμπα (Αγίας Τριάδας), τη μεγαλύτερη εκκλησία όχι μόνο της χώρας αλλά και ολόκληρης της περιοχής του Καυκάσου, που ολοκληρώθηκε το 2004 και χτίστηκε προς τιμήν του εορτασμού των 1.500 χρόνων της αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γεωργίας, τις εκκλησίες Σίονι και Ανχισκάπι (6<sup>ου</sup>, 7<sup>ου</sup> αι.), το κάστρο Ναρικάλα που δεσπάζει στην πόλη, τη λεωφόρο Ρουσταβέλι με τα πολυτελή καταστήματα και τα επιβλητικά κτίρια, την Όπερα, το Κοινοβούλιο κ.ά. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

### 6η ημέρα: Τιφλίδα – Μτσχέτα – Γκόρι – Ουπλιστικέ – Τιφλίδα

Σήμερα θα κινηθούμε πάνω στον ιστορικό στρατιωτικό δρόμο μέσω του οποίου οι Ρώσοι προσέγγισαν την Υπερκαυκασία στις αρχές του 19ου αι. Πρώτος σταθμός της σημερινής μας ημέρας θα είναι στην πόλη-μουσείο **Μτσχέτα**, πρωτεύουσα της Ιβηρίας (δηλ. της αρχαίας και μεσαιωνικής κεντρικής Γεωργίας), γνωστή για τις παλιές εκκλησίες Σβετσικοβέλι ("παλιά ρίζα") και Τζβάρι ("Τίμιος Σταυρός"), οι οποίες είναι ενταγμένες στον κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Ουνέσκο.

Συνεχίζουμε για το **Γκόρι**, γενέτειρα του Σοβιετικού ηγέτη Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς Τζουκασβίλι, γνωστότερος με το όνομα Στάλιν. Θα επισκεφθούμε το μουσείο του Στάλιν, όπου θα δούμε προσωπικά του αντικείμενα και θα γνωρίσουμε άγνωστες πτυχές της ζωής του. Στη συνέχεια θα κατευθυνθούμε στην περίφημη "λαξεμένη πόλη" **Ουπλιστικέ**, που είναι χτισμένη στην αριστερή όχθη του ποταμού Μκτβάρι. Επιστροφή στην Τιφλίδα. Διανυκτέρευση.



Γκόρι



Καζμπέγκι



Μοναστήρι στα βουνά της Αρμενίας



## 7η ημέρα: Τιφλίδα – Χαγκπάτ (ARMENIA) – Σαναχίν – Ερεβάν

Μετά το πρωινό μας ετοιμαζόμαστε για την αναχώρησή μας από την Τιφλίδα και τη Γεωργία, και την προσέγγισή μας στην τρίτη χώρα του ταξιδιού μας, την Αρμενία. Αφού περάσουμε τα σύνορα πλησιάζουμε δύο μοναδικά αριστουργήματα της αρμενικής αρχιτεκτονικής του 10ου και του 14ου αιώνα: πρόκειται για τα μοναστήρια του Σαναχίν (Sanahin) και του Χαγκπάτ (Haghpat), και τα δύο μνημεία της UNESCO. Η λέξη «σαναχίν» στα αρμενικά σημαίνει «παλαιότερο από το άλλο», κάτι που οδηγεί στη σκέψη πως το Σαναχίν είναι παλαιότερο από το γειτονικό Χαγκπάτ. Μετά την επίσκεψή μας, συνεχίζουμε για την πρωτεύουσα της Αρμενίας, το **Ερεβάν** (ή Γιερεβάν). Η πόλη αποκαλείται από τους Αρμενίους Γερεβάν, δηλαδή "η ορατή", επειδή, σύμφωνα με τον μύθο, ήταν η πρώτη τοποθεσία που είδε ο Νώε μετά τον Κατακλυσμό. Πόλη με αξιοσημείωτη ιστορική σπουδαιότητα, συνδεδεμένη με τις περιπέτειες του αρμενικού λαού, με μοντέρνα ατμόσφαιρα και πανάρχαια ιστορία, με δεκάδες θέατρα, αίθουσες συναυλιών γκαλερί και κλαμπ με ζωντανή μουσική. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας και δείπνο με παραδοσιακή μουσική. Διανυκτέρευση.

## 8η ημέρα: Ερεβάν – Χορ Βιράπ – Ερεβάν (ξενάγηση)

Αναχώρηση για το Χορ Βιράπ, που βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Αραράτ και είναι ως τις μέρες μας ιερός τόπος προσκυνήματος. Στο Χορ Βιράπ (Βαθός Λάκκος) φυλακίστηκε ο Άγιος Γρηγόριος ο Φωτιστής, ο ιδρυτής και πρώτος επίσκοπος της Αρμενικής εκκλησίας, το όνομα και το έργο του οποίου έχει συνδεθεί με τον εκχριστιανισμό του Αρμενικού λαού. Παρά τα 13 χρόνια εγκλεισμού του στον λάκκο, ο Γρηγόριος (Κρικόρ) όχι μόνο επέζησε, αλλά θεράπευσε τον βασιλιά Τιριδάτη, με εντολή του οποίου είχε φυλακιστεί. Κατόπιν αυτού ο Τιριδάτης αποδέχθηκε τη νέα πίστη, βαφτίστηκε χριστιανός από τον Γρηγόριο και το 301 με βασιλική διαταγή ανακήρυξε τον χριστιανισμό επίσημη θρησκεία του αρμενικού κράτους. Αφού απολαύσουμε την εκπληκτική θέα των δίδυμων κορυφών του βιβλικού Αραράτ και του ποταμού Αράξη, θα επιστρέψουμε στο Ερεβάν, μια πανέμορφη πόλη χτισμένη στις όχθες του ποταμού Χραζνάν, με φαρδιές λεωφόρους,



Λίμνη Σεβάν



Ναγκόρνο Καραμπάχ



Μονή Χορ Βιράπ και στο βάθος το Αραράτ..

μνημειώδεις πλατείες, επιβλητικά κτίρια, καταπράσινους κήπους κλπ. Στην ξενάγησή μας στο Ερεβάν θα δούμε λοιπόν την πλατεία Δημοκρατίας, την όπερα που φέρει το όνομα του μεγάλου συνθέτη Αλεξάντερ Σπεντιαριάν, το Κασκαντέ και θα επισκεφθούμε εργοστάσιο παραγωγής κονιάκ - το αρμενικό κονιάκ είναι γνωστό διεθνώς και ήταν το αγαπημένο ποτό του Ουίνστον Τσώρτσιλ. Διανυκτέρευση στο Ερεβάν.

### **9η ημέρα: Ερεβάν – Γκάρνι – Γκέκαρντ – λίμνη Σεβάν (βαρκάδα) – Ερεβάν**

Συνεχίζουμε για τον ναό του Γκαρνί, ένα πραγματικό κόσμημα ελληνοιστικής αρχιτεκτονικής του 1ου αιώνα, αφιερωμένο στον Μιρ, θεό της καθαρότητας. Επόμενος σταθμός μας το λαξεμένο σε βράχο μοναστήρι Γκεγκχάρντ, που κατά πάσα πιθανότητα χτίστηκε τον 13ο αιώνα. Θα επισκεφθούμε στη συνέχεια ένα τοπικό σπίτι για να δούμε πώς οι Αρμένιοι ετοιμάζουν το εθνικό τους ψωμί, το *Ianash*: το 2015 η UNESCO το συμπεριέλαβε μάλιστα στον κατάλογο άυλης παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επόμενος σταθμός μας είναι η **λίμνη Σεβάν** μία από τις μεγαλύτερες λίμνες στον κόσμο, όπου θα έχουμε μάλιστα τη χαρά να κάνουμε βαρκάδα στα νερά της. Στη συνέχεια επιστρέφουμε στο Ερεβάν. Διανυκτέρευση.

### **10η ημέρα: Ερεβάν – Ζβάρντοτς – Εζμιάτιν – Βάρτζια (ΓΕΩΡΓΙΑ) – Ακκαλτσίκε**

Αναχωρούμε για το **Ζβάρντοτς**, όπου θα επισκεφθούμε τα ερείπια του καθεδρικού ναού του 7ου αι. Εδώ θα απολαύσουμε μία υπέροχη συναυλία από χορωδία (με επαγγελματίες ερμηνευτές) που θα αποδώσει έργα μεγάλων Αρμενίων συνθετών, ειδικά για εμάς!

Συνεχίζουμε για το **Ετςμιατζίν**, το θρησκευτικό κέντρο της χώρας και έδρα του Αρμενικού Πατριαρχείου, το "Βατικανό" της Αρμενίας. Η μικρή αυτή πόλη, περίπου 20 km από το Ερεβάν, απέκτησε ιδιαίτερη σημασία όταν η Αρμενία ανακήρυξε τον Χριστιανισμό επίσημη θρησκεία του κράτους, μετά από ένα όραμα του Αγίου Γρηγορίου του Φωτιστή που είδε τον Ιησού Χριστό να κατεβαίνει από τον ουρανό και να δείχνει το σημείο όπου το 301 θεμελιώθηκε η Αγία Έδρα, στη θέση ενός ειδωλολατρικού ναού - το όνομα



**Λίμνη Σεβάν**



**Ερεβάν**



**Ερεβάν**



Ετσμιατζίν στα αρμενικά σημαίνει "κάθοδος του Μονογενούς".

Συνεχίζουμε για τα σύνορα της Αρμενίας με τη Γεωργία. Μετά τις συνοριακές διατυπώσεις θα συνεχίσουμε τη διαδρομή μας για να επισκεφθούμε ένα από τα πιο σημαντικά αξιοθέατα της Γεωργίας, το περίφημο συγκρότημα τρωγλοδυτικών εκκλησιών της **Βάρτζια** (12ος-13ος αι.).

Η ημέρα μας ολοκληρώνεται με την άφιξη μας στο Ακκαλτσίκε. Τακτοποίηση και διανυκτέρευση.

### 11η ημέρα: Ακκαλτσίκε – Κουταΐσι (ξενάγηση)

Πρωινό και αναχώρηση οδικώς για το Κουταΐσι την πρωτεύουσα του αρχαίου βασιλείου της Κολχίδας. Βρίσκεται στην καρδιά της Γεωργίας και είναι σήμερα η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της. Στην ξενάγησή μας στην πόλη θα δούμε τον ναό Μπαγκράτι και το μοναστήρι **Γκελάτι** του 12ου αι., μνημείο σήμερα της UNESCO. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας και διανυκτέρευση.

### 12η ημέρα: Κουταΐσι – Ζουγκντίντι – Μεσιτιά

Αναχωρούμε οδικώς για τα δυτικά της Γεωργίας, με πρώτο μας σταθμό την πόλη Ζουγκντίντι, στην ιστορική επαρχία του Σαμεγκρέλο. Εδώ θα επισκεφθούμε το ανάκτορο Νταντιάνι, των παλαιών δουκών του Σαμεγκρέλο, που σήμερα φιλοξενεί πάνω από 50.000 σπάνια εκθέματα στο μουσείο του. Στα πιο πολύτιμα εκθέματά του βρίσκεται και μία νεκρική μάσκα του Ναπολέοντα Βοναπάρτη! Η ημέρα μας ολοκληρώνεται με την άφιξη μας στην πόλη Μεσιτιά. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας και διανυκτέρευση.

### 13η ημέρα: Μεσιτιά – Ουσγκούλι – Μεσιτιά

Η Μεσιτιά είναι το κέντρο της επαρχίας Άνω Σβανέτι, μία από τις πιο ιστορικές επαρχίες της Γεωργίας, στο βορειοδυτικό κομμάτι της χώρας. Η περιοχή «αγκαλιάζεται» από πανύψηλες βουνοκορφές, κάποιες από αυτές ξεπερνούν τα 3.000 μέτρα και άλλες ακόμα και τα 5.000! Το οχυρό Σβανέτι, που χτίστηκε για να προστατεύει τον ντόπιο πληθυσμό, έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Με jeep θα φτάσουμε στο Ουσγκούλι, ένα από τα πιο ορεινά χωριά της Γεωργίας, στην περιοχή του φαραγγιού Ενγκούρι. Στο τέλος της ημέρας επιστρέφουμε στη Μεσιτιά. Διανυκτέρευση.

### 14η ημέρα: Μεσιτιά (ξενάγηση)

Γνωρίζουμε σήμερα την πόλη της Μεσιτιά, επισκεπτόμενοι με τον αρχηγό μας τα πιο



Στεπανάκερτ



Λαϊκή αγορά στο Αζερμπαϊτζάν



Στα βουνά της Αρμενίας...

εμβληματικά σημεία ενδιαφέροντος της πόλης. Θα χρησιμοποιήσουμε επίσης και το τελεφερίκ για να απολαύσουμε και την πανοραμική όψη της πόλης. Διανυκτέρευση στη Μεστιά.

### **15η ημέρα: Μεστιά – Μπατούμι**

Αναχωρούμε οδικώς για το ιστορικό Μπατούμι, που βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Γεωργίας, της πανέμορφης αυτής χώρας του Καυκάσου, που γνωρίζουμε από τους μύθους του Προμηθέα, του Φρίξου και της Έλλης, του Ηρακλή, των Αργοναυτών και του Χρυσόμαλλου Δέρατος. Το Μπατούμι είναι πρωτεύουσα της αυτόνομης Δημοκρατίας της Αζαρίας και σημαντικό λιμάνι της χώρας στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, όπου καταλήγει ο πετρελαιοαγωγός του Μπακού. Χάρη στην προνομιούχα τοποθεσία του, αποτελεί φημισμένο κέντρο παραθερισμού. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

### **16η ημέρα: Μπατούμι – Φρούριο Γκόνιο – Μπατούμι (ξενάγηση) – Πτήση επιστροφής**

Ξεκινάμε την ημέρα μας με επίσκεψη στο φρούριο Γκόνιο (περίπου 12 χλμ. έξω από την πόλη, και επιστρέφουμε στο Μπατούμι για να ξεναγηθούμε στην πόλη. Ανάμεσα σε όλα τα ενδιαφέροντα σημεία που θα περάσουμε, ξεχωρίζει το σύμπλεγμα της Μήδειας, που μας υπενθυμίζει την ιστορία των Αργοναυτών και του Χρυσόμαλλου Δέρατος. Θα κάνουμε επίσης μία βόλτα στην παραλιακή λεωφόρο του Μπατούμι, πριν μεταβούμε στο αεροδρόμιο για να επιβιβαστούμε στην πτήση επιστροφής μας, μέσω ενδιάμεσου σταθμού.

**Το παραπάνω πρόγραμμα είναι ενδεικτικό.  
Το τελικό ενημερωτικό αποστέλλεται  
περίπου 3-5 ημέρες  
πριν από την εκάστοτε αναχώρηση.**



**Βάρτζια**



**Βάρτζια**



**Μπατούμι**



**\*\* Super Τιμή \*\***  
**για τις 11 πρώτες συμμετοχές**

**ΠΡΟΣΟΧΗ!**

Στο VersusTravel οι ταξιδιώτες έχουν προκαθορισμένο συνολικό κόστος από την αναχώρησή τους. Γι' αυτό και περιλαμβάνονται στην τελική τιμή:  
Φόροι πόλεων, checkpoints, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά όπου είναι δυνατόν.  
Δεν πληρώνετε τίποτα από αυτά τοπικά, όπως συνήθως συμβαίνει.

**ΔΩΡΕΑΝ**

**Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό πριν και μετά το ταξίδι αλλά και για καραντίνα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.**

*Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει.*

**Ισχύουν όροι και υπάρχουν προϋποθέσεις: Δείτε αναλυτικά στο [www.versustravel.eu/apolytiprostasia](http://www.versustravel.eu/apolytiprostasia) ή στην αρχή του παρόντος προγράμματος**

**ΑΤΟΜΟ ΣΕ ΔΙΚΛΙΝΟ**



**Από Αθήνα**

**2.390 €**



**Από Θεσσαλονίκη\***

**2.570 €**

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για κρατήσεις ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση



**Από Λάρνακα\*\***

**3.260 €**

**με τους φόρους**

**Επιβάρυνση μονόκλινου: + 720€**

**Έως 18 άτοκες μηνιαίες δόσεις**

**\* Αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη**

Όλες οι τιμές για αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη περιλαμβάνουν το αεροπορικό εισιτήριο Θεσσαλονίκη - Αθήνα - Θεσσαλονίκη στο οποίο οφείλεται και η διαφορά στην τιμή. Εφόσον επιθυμείτε μπορείτε να αποφύγετε το κόστος αυτό μεταβαίνοντας στην Αθήνα με δικά σας μέσα.

**Απαιτείται 1 διανυκτερεύση στην Αθήνα.** Για την διαμονή και τις μεταφορές σας στην Αθήνα δείτε παρακάτω την ειδική προσφορά «**StopOverAthens**»

**\*\*Αναχωρήσεις από Λάρνακα**

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα **περιλαμβάνεται το αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα - Αθήνα - Λάρνακα** οι ώρες του οποίου και οι αεροπορική εταιρεία επιβεβαιώνονται τη στιγμή της κράτησης, κατόπιν διαθεσιμότητας. Σύμφωνα με τις πτήσεις αν απαιτούνται διανυκτερεύσεις στην Αθήνα και θέλετε να φροντίσουμε εμείς για τη διαμονή σας στην Αθήνα δείτε τις προνομιακές τιμές του "StopoverAthens" από 50 € το άτομο με μεταφορές.

**Σημείωση:** Οι τιμές για τις αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη και Κύπρο είναι ενδεικτικές και εξαρτώνται από τις τιμές των εισιτηρίων μετάβασης στην Αθήνα. Οι τελικές τιμές διαμορφώνονται κατά την κράτησή σας, κατόπιν διαθεσιμότητας. Στην περίπτωση των ταξιδιωτών που αναχωρούν από την Κύπρο, υπάρχει δυνατότητα αναχώρησης από τη Λάρνακα χωρίς πέρασμα από την Αθήνα. Κατά τη στιγμή της κράτησής σας, διερευνούμε κατά πόσο αυτό συμφέρει οικονομικά τον ταξιδιώτη και του το προτείνουμε.

## ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

- Αεροπορικά εισιτήρια οικονομικής θέσης με ενδιάμεσο σταθμό.
- Ξενοδοχεία 3\* & 4\*, από τα καλύτερα στις περιοχές χωρίς τουριστική υποδομή.
- Ημιδιατροφή.
- Όλες οι μεταφορές, μετακινήσεις, εκδρομές και ξεναγήσεις, όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα.
- Τοπικοί ξεναγοί.
- Έμπειρος Έλληνας αρχηγός-συνοδός του γραφείου μας.
- Ασφάλεια αστικής ευθύνης.

## ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΠΡΟ

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνονται οι φόροι, ο επίναυλος καυσίμων, τα φιλοδωρήματα, τα αχθοφορικά (όπου είναι δυνατόν), και η ειδική κυπριακή επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια χωρίς επιβάρυνση (ζητήστε μας τι περιλαμβάνει)

## ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

- Φόροι αεροδρομίων, επιβάρυνση καυσίμων, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά & επιπλέον πακέτο ασφάλειας, τα οποία καταβάλλονται υποχρεωτικά στην Αθήνα. Επιπλέον πακέτο ασφάλειας (Ατυχήματος, απώλειας αποσκευών, δαπάνες επαναπατρισμού λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, δαπάνες για έξοδα επέκτασης ταξιδιού λόγω ατυχήματος, δαπάνες για έξοδα επίσκεψης συγγενούς στο εξωτερικό, δαπάνες για επείγουσα επιστροφή στην Ελλάδα, απώλεια ταξιδιωτικών εγγράφων και έξτρα καλύψεων, όπως ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες, ασφάλεια προκαταβολής κ.ά.). Ζητήστε πληροφορίες από το τμήμα κρατήσεων για την ακριβή περιγραφή των καλύψεων, το ύψος για την κάθε μια κάλυψη και τους όρους των καλύψεων για αποφυγή παρεξηγήσεων: **670 €**

**Βίζες:** Θα πρέπει να προσκομίσετε στο Γραφείο μας το διαβατήριό σας, το οποίο θα πρέπει απαραίτητα να έχει 6μηνη ισχύ καθώς και 4 έγχρωμες πρόσφατες φωτογραφίες διαβατηρίου **τουλάχιστον 9εργάσιμες ημέρες** πριν από την αναχώρηση του ταξιδιού.

## ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΡΙΝ ΤΑΞΙΔΕΥΤΕ:

- Το διαβατήριό σας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον **6μηνη ισχύ**.
- Βεβαιωθείτε ότι το διαβατήριό σας έχει κενές σελίδες, ισάριθμες με τον αριθμό των χωρών που θα επισκεφθείτε.
- Το γραφείο μας δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιοδήποτε πρόβλημα λόγω μη ανανέωσης του διαβατηρίου σας.
- Οι ταξιδιώτες μη ελληνικής υπηκοότητας ή οι κάτοχοι μη ελληνικών διαβατηρίων οφείλουν να επικοινωνούν κατ' ιδίαν με την πρεσβεία της χώρας στην οποία επιθυμούν να ταξιδέψουν, προκειμένου να πληροφορηθούν τα όποια διαδικαστικά για την έκδοση βίζας, εφόσον αυτή απαιτείται. Το VersusTravel δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν πρόβλημα που ενδεχομένως παρουσιαστεί σε κάποιο αεροδρόμιο.
- Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στην Τουρκία, μπορείτε να ταξιδέψετε με αστυνομική ταυτότητα νέου τύπου. Διευκρινίζουμε ότι αυτό γίνεται μόνο με πολιτική ταυτότητα και όχι με υπηρεσιακή. Ενημερωθείτε σχετικά από το τμήμα πωλήσεων.
- Συμμετοχή στην εκδρομή σημαίνει ότι έχετε διαβάσει το παρόν πρόγραμμα, το έχετε κατανοήσει και συμφωνείτε με τα αναγραφόμενα, και ότι αναντίρρητα **αποδέχεστε τους όρους συμμετοχής** που αναγράφονται στα έντυπά μας και στο σάιτ μας στο Ίντερνετ. Αν θέλετε να διαβάσετε τους όρους συμμετοχής, παρακαλούμε ζητήστε να σας αποσταλούν.



## Πώς γίνεται η κράτησή σας

**Η κράτησή σας πραγματοποιείται** είτε ηλεκτρονικά στο [www.versustravel.eu](http://www.versustravel.eu), είτε στα γραφεία μας τηλεφωνικά ή με φυσική παρουσία, με τα πλήρη στοιχεία σας (διεύθυνση με ταχυδρομικό κώδικα, τηλέφωνα, e-mailκ.λπ.).

Το e-mail σας είναι για εμάς ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί μας δίνεται η δυνατότητα να σας στέλνουμε μικρά ή μεγάλα μυστικά προετοιμασίας που έχουμε εδώ και χρόνια συλλέξει.

Με την κράτησή σας προσκομίστε στο e-mail του ταξιδιωτικού σας σύμβουλου ή με φυσική παρουσία στα γραφεία μας φωτοτυπία του διαβατηρίου σας και τη σύμβαση ταξιδιού υπογεγραμμένη. **Χωρίς αυτά** δεν είναι έγκυρη η κράτησή σας και δεν είναι δυνατή η ασφάλεια της προκαταβολής που περιλαμβάνει το Versus στα προγράμματά του.

Σας παρακαλούμε να μη χρησιμοποιείτε το φαξ για την αποστολή του διαβατηρίου σας, μια και δεν είναι ευκρινή όλα τα πεδία του.

**Η οριστικοποίηση της κράτησής σας**, καθώς και των εκάστοτε προσφορών μας, γίνεται με κατάθεση της προκαταβολής (πρέπει να έχει προηγηθεί η δήλωση συμμετοχής σας). Η προκαταβολή για το συγκεκριμένο ταξίδι ορίζεται στα 500€.

Σας παρακαλούμε δηλώστε ως αιτιολογία της κατάθεσης το ονοματεπώνυμο ενός από τα άτομα που ταξιδεύει, έτσι ώστε το ποσό να αντιστοιχιστεί στη δική σας κράτηση.

Πληρωμές μπορούν να γίνονται και στα γραφεία μας με μετρητά ή με πιστωτικές κάρτες. Στην περίπτωση χρήσης πιστωτικής κάρτας, για την προκαταβολή η χρέωση αυτής γίνεται εφάπαξ.

### 12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Το υπόλοιπο μπορεί να αποπληρωθεί και με 12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ, με χρήση πιστωτικής κάρτας (Πρόγραμμα έως 18 άτοκες δόσεις για ταξίδια κόστους άνω των 2.500€, συμπεριλαμβανομένων των φόρων. Για ποσά μικρότερα των 2.500€ γίνονται μέχρι και 12 άτοκες δόσεις). Ενημερωθείτε έγκαιρα από τον ταξιδιωτικό σας σύμβουλο για τις πιστωτικές κάρτες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα άτοκων δόσεων και ελέγχετε με την τράπεζά σας το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών της κάρτας σας.

Πληρωμές με πιστωτική κάρτα μπορούν να γίνουν και ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας μια ειδική αίτηση που μπορούμε να σας αποστείλουμε.

## Αριθμοί Λογαριασμών Καταθέσεων

### **ALPHABANK:**

126 00 23 20 0026 60

**iban:** GR82 0140 1260 1260 0232 0002 660

### **ΕΘΝΙΚΗΤΡΑΠΕΖΑ:**

702 48 48 96 95

**iban:** GR08 0110 7020 0000 702 4848 9695

### **EUROBANK:**

0026 0059 49 0200 45 55 61

**iban:** GR120 2600 59 0000 4902 0045 5561

### **ΠΕΙΡΑΙΩΣ:**

5102 - 071578 – 793

**iban:** GR65 0172 1020 0051 0207 1578 793

Όλα εμφανίζουν την επωνυμία

**VersusTravel**

**ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ  
ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΣ, πριν από την  
κατάθεση της προκαταβολής** σας, με

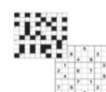
σκοπό να καταχωρηθεί η κράτησή σας και στη συνέχεια το ποσό της κατάθεσής σας στο φάκελό σας. Παρακαλούμε μην παραλείψετε να μας ενημερώσετε.

Για την αποφυγή κάθε τάλαιπωρίας σας, παρακαλούμε ελέγχετε το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών σας, πριν προβείτε στην όποια συναλλαγή με το VersusTravel.

### **Versus Gifts & Accessories**

Για τα 20 χρόνια λειτουργίας του, το Versus Travel προσφέρει δωρεάν στους ταξιδιώτες του:

1. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας
2. Travel kit με Sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει εύκολα η ώρα σας στο αεροπλάνο
3. Στυλό



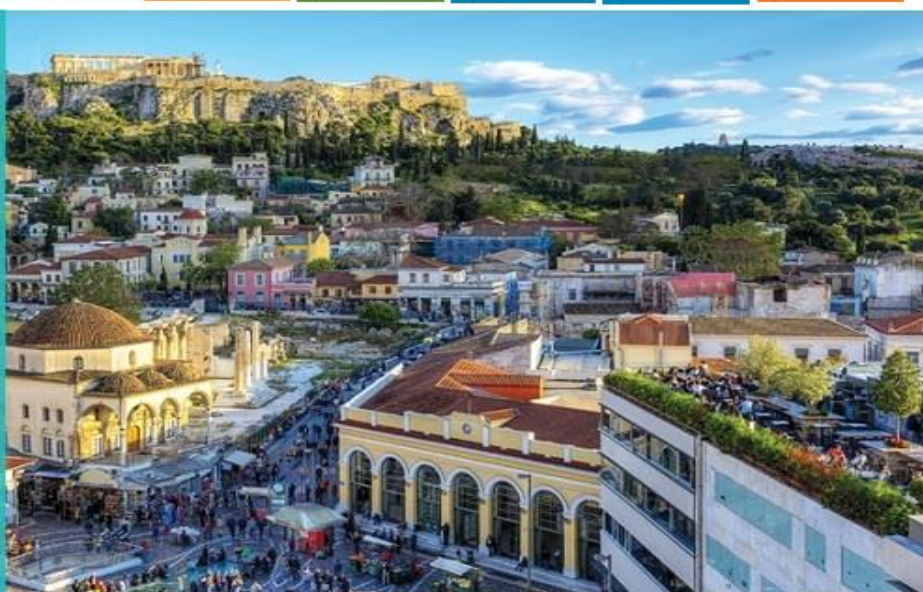
## ΔΩΡΕΑΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ VERSUS

Το VersusTravel, προσπαθώντας να καλύψει το κενό της ελληνικής αγοράς σε ταξιδιωτικούς οδηγούς στην ελληνική γλώσσα για τις χώρες που επισκέπτεται, εγκαινιάζει την έκδοση μιας σειράς ποιοτικών ταξιδιωτικών βιβλίων - οδηγών (προϊόν της μεγάλης μας ταξιδιωτικής εμπειρίας), που προσφέρονται δωρεάν στους ταξιδιώτες της κάθε εκδρομής.



### ATHENS Συνδυάστε την Αθήνα με όλο τον πλανήτη

Για τους ταξιδιώτες της περιφέρειας της Ελλάδας & της Κύπρου των οργανωμένων ταξιδιών του VERSUS TRAVEL



2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα στο ξενοδοχείο TITANIA ή παρόμοιο, με πρωινό & 4 μεταφορές από, προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2020-29.02.2021	01.03.2021-31.03.2021	01.04-30.04.2021 01.07-31.08.2021	01.05-30.06.2021 01.09-31.10.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	198€	205€	190€	215€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	178€	190€	147€	164€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	326€	370€	350€	390€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα, στο ξενοδοχείο HOLIDAYINN, πλησίον του αεροδρομίου.

Το ξενοδοχείο διαθέτει δωρεάν Shuttle Bus ανά 1 ώρα από, προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.04.2020-31.10.2020	01.11.2020-31.03.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	130€	130€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	230€	230€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στα ATHENAEUM HOTELS (PALACE, GRAND, SMART) με πρωινό & 4 μεταφορές από, προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2020-31.03.2021	01.04.2021-30.04.2021	01.05.2021-31.10.2021
ΔΙΚΛΙΝΟ	165€	160€	180€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	158€	126€	144€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	305€	310€	350€

#### Σημειώσεις

- Η παραπάνω προσφορά ισχύει μόνο εάν ο ταξιδιώτης συμμετέχει σε οργανωμένο ταξίδι και μέχρι εξαντλήσεως των δωμάτων. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής και άλλων ξενοδοχείων. **Μπορείτε εάν θέλετε να προσθέσετε και άλλες διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.**
- Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται ο φόρος διαμονής. Χρέωση για τα 4\* θα είναι 3 € το δωμάτιο την ημέρα πληρωτέα απευθείας από τον πελάτη στο ξενοδοχείο.

## VERSUS North



## VERSUS TRAVEL Cyprus





# Ο διαφορετικός κόσμος του Versus

## Οι καινοτομίες που ανέτρεψαν τα ταξιδιωτικά δεδομένα

Το ταξίδι είναι ένας άλλος τρόπος για να βλέπουμε τα πράγματα. Αλλάζουμε μέσα μας όταν ταξιδεύουμε, όταν αλλάζουν οι γεωγραφικές μας συντεταγμένες.

Ενάντια στην απλώς διεκπεραιωτική αντίληψη της ελληνικής αγοράς, το VersusTravel έχει εισαγάγει πρωτοποριακές υπηρεσίες και παροχές, επενδύσεις που επιστρέφουν σε εσάς. Μερικές από αυτές αναδεικνύουν τον διαφορετικό κόσμο του Versus και είναι καινοτόμες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

### Πάντα υπό την προστασία μας

- **Ταξιδιωτικοί οδηγοί στα Ελληνικά, από τις εκδόσεις του Versus, δωρεάν για τους ταξιδιώτες μας – κάτι που έλειπε από την ελληνική αγορά.**

Πρόκειται για ταξιδιωτικούς οδηγούς που αφορούν όλους τους εξωτικούς και ευρωπαϊκούς προορισμούς. Εσωκλείουμε σε αυτούς τη γνώση μας στους προορισμούς, το μεράκι μας και την επιθυμία μας να απολαμβάνει ο ταξιδιώτης αυτά που του αξίζουν.

- VersusClub, η πρώτη ταξιδιωτική λέσχη στην Ελλάδα, μια πρωτοποριακή ιδέα του Versus που εδώ και περίπου μία δεκαετία αποτελεί το ταξιδιωτικό στέκι της Αθήνας (Λ. Συγγρού 61, 5ος και 6ος όροφος). Δωρεάν συμμετοχή.

Μια μικρή θεατρική σκηνή, με σκηνικά αλλά και πολυδιάστατες εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος, που ξεφεύγουν πολύ από το πλαίσιο της στεγνής παρουσίασης ενός προορισμού με εμπορικό σκοπό.

Το VersusClub, με ιδιαίτερες θεματικές βραδιές και επιπλέον γεύσεις και μουσικές, απογειώνει τη διάθεση, ιχνηλατώντας νοερά το ελληνικό και παγκόσμιο ανάγλυφο, με προσκεκλημένους δημοσιογράφους, συγγραφείς, εισηγητές από τον χώρο των τεχνών, των επιστημών και των γραμμάτων, ηθοποιούς, καθηγητές πανεπιστημίου αλλά και αντιπροσώπους πρεσβειών.

Στο VersusClub αποδεικνύονται η αγάπη και η φροντίδα του Versus, μέσα από την «ταξιδιωτική σκηνή της Τετάρτης», όπου γινόμαστε όλοι μια παρέα. **Οι βραδιές είναι δωρεάν για τους ταξιδιώτες και κλείνουν στον 6ο όροφο με κρασάκι και κουβεντούλα, με θέα την Ακρόπολη, σε ένα loungebar αεροδρομίου που έχουμε διαμορφώσει** (απαραίτητη δήλωση συμμετοχής). Δείτετε στο [versustravel.eu](http://versustravel.eu).

Σας περιμένουμε...

- **Μεγάλες εκδηλώσεις, προσφορά του VersusTravel**

**Πραγματοποίηση μεγάλων εκδηλώσεων**, μοναδικών για τον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, που μας έφεραν πιο κοντά και μας χάρισαν στιγμές που ποτέ δεν θα ξεχάσουμε (ίδρυση του VersusClub – εκδήλωση στο LedraMarriott, 15 χρόνια του Versus – εκδήλωση στο περιστύλιο του Ζαππείου Μεγάρου, ίδρυση του VersusTravel στη Θεσσαλονίκη – εκδήλωση στο ξενοδοχείο «PortoPalace», 20 χρόνια Versus – εκδήλωση-πάρτι στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, εκδήλωση-παράσταση στο «Παλλάς» με τον αξεπέραστο Γιάννη Ζουγανέλη). Για εμάς ο ταξιδιώτης είναι στο κέντρο του ενδιαφέροντος και της αγάπης μας.

- **Επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια και παροχές υγείας**

Το VersusTravel ασφαλίζει τους ταξιδιώτες του με επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια ατυχήματος και άλλων καλύψεων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αλλά και της προκαταβολής σας σε περίπτωση που δεν καταφέρετε να πραγματοποιήσετε το ταξίδι σας. Αυτή είναι μια ασφάλεια επιπλέον της ασφάλειας αστικής ευθύνης που όλα τα τουριστικά γραφεία είναι υποχρεωμένα να παρέχουν. Είναι ταξιδιωτική ασφάλεια που την περιλαμβάνουμε στην τελική τιμή χωρίς επιπλέον χρέωση. Ζητήστε μας το έγγραφο που αναφέρει τις περιπτώσεις τις οποίες καλύπτει.

- **Άτοκες δόσεις**

Το ταξιδιωτικό σας όνειρο γίνεται ακόμα πιο προσίπο με τη δυνατότητα αποπληρωμής όλων των ταξιδιών μας με άτοκες δόσεις (έως και 18).

- **Versusgifts και απασχόληση στο αεροπλάνο**

1. Travelkit εκδόσεως Versus, με sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει ευχάριστα η ώρα σας κατά τη διάρκεια της πτήσης σας.
2. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας.
3. Στυλό.

- **Ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από κάθε εκδρομή – VersusLive**

Στον χώρο του VersusClub, στη Λεωφόρο Συγγρού, πραγματοποιούνται οι ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από την αναχώρηση κάθε εκδρομής. Εκεί οι ταξιδιώτες συναντούν τον αρχηγό τους, ο οποίος τους δίνει «κατευθυντήριες οδηγίες». Επιπλέον, μέσω του συστήματος VersusLive μπορούν και οι ταξιδιώτες της Περιφέρειας και της Κύπρου να παρακολουθούν τις συγκεντρώσεις αυτές μέσα από τον υπολογιστή τους.

- **Πρακτικές οδηγίες και συμβουλές – Μυστικά χρόνων στη διάθεσή σας**

Έπειτα από εμπειρία πολλών χρόνων έχουμε καταφέρει να συγκεντρώσουμε μυστικά και συμβουλές για την καλύτερη προετοιμασία σας, άρα και απόλαυση του ταξιδιού σας, σε ειδικό φυλλάδιο που μπορείτε να λάβετε ηλεκτρονικά. Το VersusTravel δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του.

---

## Το ταξίδι με το Versus– Μια διαφορετική αντίληψη

### Εξασφαλισμένες αναχωρήσεις

#### ...εσείς θα το ρισκάρετε;

Το VersusTravel έχει εξασφαλίσει και προπληρώσει χιλιάδες θέσεις, πάντα με τις καλύτερες εταιρείες και πτήσεις, με αποτέλεσμα όχι μόνο την καλύτερη τιμή για εσάς, αλλά και εξασφαλισμένες αναχωρήσεις. Οι ταξιδιώτες λένε πως «αν μια εκδρομή δεν πραγματοποιηθεί στο VersusTravel, δεν πραγματοποιείται πουθενά». Με τη μεγάλη συμμετοχή, την αγάπη και τη στήριξη των φίλων του το VersusTravel έχει **τα μικρότερα ποσοστά ακύρωσης εκδρομών**. Αν δεν θέλετε να βιώσετε απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, που θέτουν σε κίνδυνο τις διακοπές σας, επιλέξτε ένα από τα ταξίδια μας και απλώς ετοιμάστε βαλίτσες...

### «Διαβασμένοι» αρχηγοί

Ο σωστός αρχηγός δίνει προστιθέμενη αξία σε ένα ήδη καλά οργανωμένο ταξίδι. Είναι αυτός που μαζί με το εμπειριστατωμένο πρόγραμμα θα σας μυήσει στα μυστικά του προορισμού. Αν δεν θέλετε ο αρχηγός σας να παραμένει αμίλητος σε μια γωνιά ή εσείς να ξέρετε περισσότερα από αυτόν, επιλέξτε ένα ταξίδι του VersusTravel. Όλοι πλέον γνωρίζουν ότι το Versus έχει την πιο εξειδικευμένη ομάδα Ελλήνων αρχηγών. Εσείς γιατί να το ρισκάρετε;

### Τα προγράμματά μας – Αποκλειστικές εμπειρίες ζωής – Επιτόπια έρευνα – Διεύρυνση προορισμών

Διαβάστε προσεκτικά την παράγραφο «Η διαφορετικότητα του Versus» που υπάρχει σε κάθε ταξίδι, για να βρείτε μερικά από τα στοιχεία που κάνουν το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστό. Ενάντια στο πνεύμα των περικοπών των ημερών, το Versus προσφέρει πλουσιοπάροχα προγράμματα, δίνοντας έμφαση σε ουσιαστικές εμπειρίες που θα συντροφεύουν τη ζωή σας. Δεν αρκούμαστε στο να χαράσσουμε γραμμές στον χάρτη, θέλουμε να τις διερευνούμε προσωπικά. Ταξιδεύουμε συνεχώς, ελέγχουμε μόνοι μας τα ξενοδοχεία και τις υπηρεσίες σε σημεία που δεν τα βάζει ο νους σας και δεν καταφεύγουμε στην εύκολη οδό αναζήτησης πληροφοριών αποκλειστικά και μόνο από το Ίντερνετ. Εντάσσουμε έτσι ό,τι πιο καινούργιο και ενδιαφέρον έχει ένας τόπος, διαμορφώνοντας μία από τις πιο εξειδικευμένες



συλλογές ταξιδιών στον ευρωπαϊκό χώρο, μεγαλύτερη ακόμα και από διοργανωτές ταξιδιών μεγάλων πληθυσμιακά ευρωπαϊκών χωρών. Από τα λουλουδένια χαλιά του Καθολικού Πάσχα στη Γουατεμάλα μέχρι μια διανυκτέρευση κάτω από τα αστέρια στην Ιορδανία προσφέρουμε διαρκώς εμπειρίες ζωής που θα βρείτε μόνο στο Versus!

### **Ολοκληρωμένο κόστος, πληρωτέο εδώ**

Όχι κρυμμένα κόστη, όχι υποχρεωτικές πληρωμές εκτός Ελλάδας ή Κύπρου (εκτός ελαχίστων αναγκαστικών εξαιρέσεων), όχι προαιρετικές εκδρομές και κενές ημέρες (εκτός από τις αναγκαστικές ελεύθερες ημέρες κατά την επίσκεψη πόλεων). Στην τελική τιμή περιλαμβάνονται φόροι, φιλοδωρήματα, και χρεώσεις αποσκευών (όπου υπάρχουν), φόροι ξενοδοχείων και πόλεων. Τίποτε από αυτά δεν πληρώνεται τοπικά. Χαλαρώστε και απολαύστε το ταξίδι σας.

### **Οι πιο ανταγωνιστικές τιμές**

Πολεμάμε με πάθος για την πιο ανταγωνιστική τιμή. Αυτό το οφείλουμε στους ταξιδιώτες μας, λόγω της τεράστιας συμμετοχής τους στα ταξίδια μας, που γίνεται και η διαπραγματευτική μας δύναμη για τις αεροπορικές εταιρείες και τους τοπικούς προμηθευτές. Θα διαπιστώσετε ότι πολλές φορές οι τιμές μας για τα ίδια ταξίδια μειώνονται (πάντα με τις ποιοτικότερες υπηρεσίες). Εμείς δεν «κουτσουρεύουμε» τα προγράμματά μας προκειμένου να έχουμε καλύτερες τιμές, όπως προστάζει η «νέα μόδα». Επιλέξαμε τον άλλο δρόμο: **πλουσιότερα προγράμματα και καλύτερες τιμές**. Έτσι έχουμε συνηθίσει και έτσι πράττουμε.

### **ExploringTheWorldSecretTreasures**

Οι ταξιδιώτες γνωρίζουν ότι στο VersusTravel θα βρουν πρωτοποριακά, σπάνια ταξίδια στους κρυμμένους θησαυρούς του πλανήτη μας, σε προορισμούς που πρώτη φορά πραγματοποιούνται, στα τελευταία σύνορα του κόσμου μας, σε πανάρχαιους πολιτισμούς, σε απομονωμένες φυλές, στα φυσικά θαύματα του πλανήτη μας αλλά και σε μυστήρια για τα οποία αξίζει να ταξιδέψουμε. Το VersusTravel έκανε προσιτό το εξωτικό ταξίδι στον Έλληνα ταξιδιώτη, αλλά παράλληλα καθιέρωσε το πολιτιστικό εξειδικευμένο ταξίδι στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

### **Χαλαρώστε & απολαύστε το ταξίδι σας**

Είστε στα χέρια του μεγαλύτερου ταξιδιωτικού οργανισμού, που δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του...

### **20 χρόνια εμπειρίας, χιλιάδες ευχαριστημένοι ταξιδιώτες**

Πάθος για ποιότητα υπηρεσιών και σωστά οργανωμένα ταξίδια που δημιουργούν χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Δείτε τις εντυπώσεις των ταξιδιωτών στο σάιτ μας.

### **Η μεγαλύτερη ταξιδιωτική παρέα, η ασφάλεια και το ανθρώπινο πρόσωπο του VersusTravel**

Οι ταξιδιώτες έχουν την ασφάλεια και τη φροντίδα του Versus, που θα μεριμνήσει για ό,τι απρόβλεπτο και αν συμβεί – κάτι που το έχει αποδείξει αμέτρητες φορές. Πάνω από όλα, όμως, οι ταξιδιώτες νιώθουν σε κάθε επαφή μαζί μας το ανθρώπινο πρόσωπο του Versus. Τίποτα εδώ δεν είναι στημένο, ούτε εμπορευματοποιημένο. Τα πάντα πηγάζουν από γνήσιο μεράκι και αληθινή κατάθεση ψυχής. Οι ταξιδιωτικοί μας σύμβουλοι, οι πιο έμπειροι και εξειδικευμένοι της ελληνικής αγοράς, είναι δίπλα σας, με έμπειρες προτάσεις σε κάθε απορία και ανάγκη σας.

### **Πρώτοι με διαφορά –Υπηρεσίες με διεθνείς αναγνωρίσεις**

Το VersusTravel είναι με χειροπιαστά νούμερα ο πρώτος και με μεγάλη διαφορά touroperator της ελληνικής αγοράς. Αυτό πιστοποιούν οι βραβεύσεις και οι διακρίσεις μας από την Qatar Airways, την Iberia, τη Hattta, αλλά και από πρωτιές σε πολλές αεροπορικές εταιρείες, όπως στη Lufthansa, στη Swiss Airways, στην Air France, στην KLM, στην British Airways, στην Turkish Airlines, καθώς και από πολλούς τουριστικούς οργανισμούς διαφόρων χωρών, όπως του Περού, της Κίνας, της Ινδίας, του Βιετνάμ κ.ά.

## Ενημερωμένο σάιτ στο Ίντερνετ – Κρατήσεις online

Αναπτύξαμε πρωτοποριακό, πλούσιο, ενημερωτικό σάιτ και σύστημα online κρατήσεων στο Ίντερνετ για κρατήσεις με επιπλέον έκπτωση 24 ώρες το 24ωρο.

### ➤ Εξειδικευμένα τμήματα

Το **VersusTravel** διαθέτει εξειδικευμένα τμήματα

- για **οργανωμένα και ατομικά ταξίδια σε όλο τον κόσμο** (Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Βόρεια και Νότια Αμερική, Αυστραλία - Ωκεανία, πολικές περιοχές),
- για **ταξίδια στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή**: τοιδιαίτερο τμήμα MediterraneoPlus,
- για **ταξίδια στην Ελλάδα με τις καινοτόμες δημοφιλείς διαδρομές του Versus στη χώρα μας**,
- για **κρουαζιέρες** με τα πιο έμπειρα στελέχη της αγοράς,
- για **γαμήλια ταξίδια**: το τμήμα VersusRomantic,
- για **εξερευνητικά ταξίδια και ειδικές αποστολές**: το τμήμα ExploringtheWorld,
- για **επαγγελματικά, εταιρικά ταξίδια κινήτρων, ταξίδια συλλόγων**: το τμήμα VersusBusiness,
- για **«πολυτελή» ταξίδια**: το τμήμα VersusExclusive,
- για **θεματικά ταξίδια πολιτισμού, γεύσης αλλά και περιπέτειας**.

Από το πιο κοντινό και οικείο αιγαιοπελαγίτικο νησί έως την κρουαζιέρα στην Ανταρκτική η εταιρεία μας καλύπτει με επιτυχία όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών.

## VERSUSTRAVEL

Καλώς ήρθατε στον πλανήτη μας

«Η ζωή είναι στιγμές...

Για τις πιο ταξιδιάρικες από αυτές επιλέγετε το VersusTravel.

Σας ευχαριστούμε! Εμείς θα συνεχίζουμε να ανοίγουμε δρόμους για εσάς, όπως σας αξίζει!»

Ευάγγελος Π. Κασιμίχας



**Μαζί γνωρίζουμε τη γη, μαζί σχεδιάζουμε το ταξίδι!**